

bb 68. budapesten fogták a szojuz 3. jelzéseit

tz-ju la

1968. október 28.

fiatal magyar szakemberek, a budapesti műszaki egyetemnek, a magyar tudományos akadémia, az űrkutatási bizottság és a mű-
egyetem által támogatott űrkutató csoportja hétfőn délután két
alkalommal is fogni tudta a szojuz 3. által sugárzott rádió-
jelzéseket. a budapesti műszaki egyetemen működő rövidhullámu
vevőberendezésük a 20,008 megaherzen először 14.50 órakor, majd
16-18 órakor is „behozta”, g. ty, beregovojev ezredes és a föld-
di irányító központ között lefolyt beszélgetést, pontosabban
annak néhány utolsó szavát, valamint azokat a jeleket, amelyek
az űrhajós életműködését ellenőrző biológiai műszerek mérési
adatait juttatták a földre. /mti/
--

21.15/ju

Uli Zeli

- v e g e -

- 40 -

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda Budapest, I. Fehérvári utca 5-7. Telefon: 159-480, 358-880

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968. október 29.

bb 1. a budapesti zenei hetek - külföldi rádiókban

i ol/gk szb sr

1968 október 29.

az eddigi - és még nem teljesnek tekintendő - igénylések
szerint 14 ország rádiója sugároz műsort az idei budapesti
zenei hetek programjából. a fesztivál valamennyi koncertjét
átveszi az egyesült államok-beli berkeley egyetemi rádió-
adó, 13 koncertre tart igényt svájc, berlin tiz hangversenyt
kért, és jelentős számú felvétel „indul utnak”, a közeljő-
vőben szófia, moszkva, helsinki, bréma, párizs, brüsszel,
stuttgart, stockholm, baden-baden és münchen felé. /mti/
--

bb 2. háziboltok, ügynökök a lakosság jobb ellátására
- minisztériumi irányelvek a mozgó- és kiegészítő kereskedelem
fejlesztéséről

i kf/...

1968 október 29.

a belkereskedelmi minisztérium irányelveket adott ki a
mozgó- és a kiegészítő kereskedelem fejlesztéséről.

a lakosság jobb, gyorsabb közvetlenebb ellátása és nem
utolsó sorban a kereskedelmi vállalatok forgalmának növelése,
versenyének fokozása érdekében a minisztérium szükségesnek tart-
ja a mozgóárúsítást, a kiskereskedelmi ügynöki tevékenységet,
a házibolt-rendszert, a vásároló részlegek és a mozgóboltok mű-
ködését. /fclvt.köv./

-1-

Zeli

bb 2. /házboltok, ... 1. folyt./-szb

Ilyen kiegészítő kereskedelmi tevékenységgel néhány vállalat, főleg vidéken már foglalkozott, elterjedését azonban különféle megkötöttségek gátolták. Most mindenféle területi korlátozás megszűnt, bármelyik vállalat az ország egész területén, bárhol szervezhet, kiegészítő kereskedelmi tevékenységét. E tekintetben a vállalatok teljes önállóságot kaptak.

az irányelvek külön felhívják a figyelmet az ügynöki hálózatra. eddig ezt az eladási módszert csak a nagy- és kiskereskedelem kapcsolatában alkalmazták, most a kiskereskedelem is bevezetheti, elsősorban az iparcikk szakmában. az ügynök egyrészt árjegyzékek vagy áruminta alapján a fogyasztó lakásán, esetleg munkahelyén megrendeléseket vesz fel, másrészt a magával vitt árut közvetlenül eladja. a vállalatok vezetőitől függ, hogy milyen jogokkal ruházzák fel az ügynököket, milyen feltételekhez kötik működésüket.

miután a kereskedelmi vállalatok nem kötelezhetők, hogy veszteséges üzletet is fenntartsanak, vagy kiskereskedelmi helyen új boltot építsenek, célszerű a házbolt rendszer kialakítása, elsősorban a kereskedelmi hálózattal ellátatlan területeken, tanyákon, a külterületi lakott helyeken. házboltos lehet a vállalat alkalmazottja, esetleg mellék, másodállásban is, vagy magánkereskedő, aki bizományba kapja az árut. a házbolt rendszer igen alkalmas nagy lakótelepeken például a tej, péksütemény házhozszállítására.

a mozgóárusítást és a mozgóboltok szervezése működését az üzletek tehermentesítése érdekében, a boltok zárvatartása, leltára alatt jelentkező igények kielégítésére, az üdülő és nyaralóhelyek ellátására, továbbá a mezőgazdasági csucsmunkák, ünnepek, sportrendezvények alkalmából tartja helyesnek a minisztérium. az irányelvek felhívják a figyelmet az idevonatkozó rendelkezésre, amely szerint a kiegészítő tevékenységgel foglalkozó alkalmazottak, bizományosok csak a vállalat árucikkeit hozhatják forgalomba. saját vagy más személy tulajdonát képező árut nem értékesíthetnek, s az eladásnál kötelesek a hatósági, vagy a vállalat által megállapított árakat betartani. /mti/

-2-

bb 3. városrekonstrukció, foghij-beépítés az 1. kerületben

1 hi/tm-ju sr la

1968. október 29.

a vízváros rekonstrukció során több mint 2.100 lakás épül, eddig mintegy 250 családi otthonba költöztek be. eltűnnek az 1. kerületi foghijak is: a gellérthegyen és a naphegyen több mint 150 üres telket építettek be eddig, vagy kezdték meg az alapozást. /mti/

..-

bb 4. művésztelép szentendrén

vid fm/gö-ju ká la

1968. október 29.

az alapításának 40. évfordulóját ünneplő szentendrei művésztelép az idén rangjához méltó létesítménnyel gazdagodik. a város egyik lezser részén a kálvária-téren hatmillió forintos beruházással 12 műtermes lakás épül. a tervek szerint a lakásokat a jövő év közepe helyett hat hónappal korábban adják át rendeltetésének a nógrád megyei állami építőipari vállalat dolgozóinak. tervbe vették a duna-parton levő régi művésztelép rekonstrukcióját is: itt 12 hétféle lakóházat és kiállítótermet építenek. /mti/

..-

bb 5. david ojasztrah a jövő hónap koncertműsorán

1 ol/gk-ju sr la

1968. október 29.

a fővárosi koncertek színvonala nem csökken a budapesti zenei hetek befejeztével, s a novemberi hangversenyprogram is bővelkedik külföldi vendégművészekben, érdekes műsorszámokban.

/ folyt. köv. /

-3-

bb 5. / david ojsztrah 2. folyt./-ju

a jövő hét vendége, fausto zadra olasz származású argentin zongoraművész, november 6-án mutatkozik be a zeneakadémia kistermében. a római santa cecilia akadémián carlos zecchi növendéke volt, s az utóbbi években nagy sikeres hangversenykörutakat tett Európában és Dél-Amerikában. jelenleg a taorminai fesztiválok, zenei versenyek rendezője és igazgatója, s mint előadó művészt a legnagyobb virtuózok között tartják számon.

a hónap közepén érkezik budapesti vendég szereplésre a világhírű szovjet hegedűművész, david ojsztrah. önálló estjét 16-án rendezik a zeneakadémián, 18-án pedig az erkel színházban vezényli a magyar állami hangversenyzenekart. ugyanezen az estben közreműködőként is dobogóra lép: mozart d-dúr hegedűversenyét tolmácsolja.

az orgonajáték nagytudású mesterének bemutatkozását jelenti a román helmut plattner november 21-1 vendég szereplése a zeneakadémián.

a jövő hónapban mutatkozik be hazánkban nevi afrouz iráni származású zongoraművész is. a nemzetközi hírnévű pianista estjét november 22-én tartják az országos filharmónia kamaratermében.

a novemberi vendég szereplők sorát a musica antiqua bécsi kamaraegyüttes zárja. rené klemencsics vezetésével 30-án adnak hangversenyt a zeneakadémián. /mti/

bb 6. mi lesz százmillió dollár sorsa? - ,, vágják,, az örököszt

i pr/hné-ju sr la

1968. október 29.

palásthy györgy rendező befejezte az ,, örökös,, című készülő filmjének forgatását. a bános tiber könyvéből készülő produkció celluloid-szalagjai már vágóasztalon vannak, a film a tervek szerint még ebben az évben közönség elé kerül. a vígjáték főnöke egy budapesti villamosvezető- sSinkovits Imre játssza -, aki váratlanul százmillió dollár örököse lesz. /mti/

2-2-2

bb 7. amur ugrott a csónakba

vid-cs/mné-ju ká la

1968. okt-óber 29.

egyik nemrégiben honosított, értékes halfajtánk, a növényevő amur rendkívüli ugróképességéről híres. amit azonban a pécsi-tavon produkált egy fejlett amurpéldány, valószínűleg párját ritkítja. rém ferenc halór horgászás közben elszenyődött csónakjában és koppanásra riadt fel: csodálkozva látta, hogy jókora hal fickándozik a csónak fenékeszkáján. az amur legalább 1 méter magas ugrással vetette magát a levegőbe, az irányzékot azonban elvétette, s így pottyant a csónakba. mikor lemérték, kiderült, hogy a 66 centiméter hosszú hal csaknem 4 kilós. /mti/

bb 8. fejlesztés a 11. kerületben

i hi/tm-ju sr la

1968. október 29.

gyors ütemben halad a fény utcai piac teljes korszerűsítése. a lotz károly utca 8-10 szám alatt szakosított körzeti orvosi rendelő épül. kezdés előtt áll a labanc utca 2. szám alatti óvoda teljes felújítása és bővítése, a marcibányi téri ifjúsági ház építése. s szilfa utcai művelődési otthon felújítják, s rendezik a budagyöngyei piacot. /mti/

2-2-2

bb. 9. felmérés a vasas üzemek nődolgozóinak helyzetéről
1 sl/tm/ir/gy/la
1968. október 29.

a vasas szakszervezet 23 nagyobb vállalatnál megvizsgálta mintegy 45 000 nődolgozó helyzetét, ezenkívül az iparág egészében emelte a nők foglalkoztatásának általános tendenciáit.

a szakszervezethez tartozó vállalatoknál 154 000 nő dolgozik, arányuk négy év alatt 27-ről 32,4 százalékra emelkedett. a legtöbben a híradástechnikai és a műszeriparban, továbbá a tömeggyártó ágazatokban helyezkednek el, ujabban a kohászatban és a járműiparban is növekedett a női munkaerők száma. keresetük átlagos növekedése az utóbbi években némi legmegaladta a férfiakét, de még így is alacsonyabb a bérük, mint az azonos munkaterületeken dolgozó férfi kollégáiké. különösen nagyok a különbségek a műszaki és az adminisztratív munkán dolgozók körében a nők rovására, de meglehetősen kedvezőtlen a férfi és női szakmunkások béraránya is. a vállalatok vezetői gyakran a nők alacsonyabb szaktudásával, szakmai képzettségük hiányával magyarázzák a lacsonyabb keresetüket. több akadály is van azonban annak, hogy a nők szakképzettséget szerezzenek. a vasipar egyes ágazataiban éppen a betanított nők munkájára alapozták a gyártás technológiák egy részét, ezeken a helyeken nem igénylik, sőt nem is támogatják a nők szakmai továbbképzését. helyenként még a szakmunkás, sőt technikus nőket is betanított munkásként foglalkoztatják. az orlonban például 150 szakképzett női dolgozó közül 66-an betanított munkásként dolgoznak, hasonló a helyzet a telefongyárban és több más vállalatnál is.

a szakszervezeti felmérés szerint a jelenlegi szakmunkás-képzés nem segíti a szakképzett női munkaerők számának, arányának növelését. a vasipari szakmunkásképző intézetekben a lányok aránya alacsonyabb az országos átlagnál, s azt az arányt sem éri el, amit a jogszabályok előírnak. a szakszervezet helyteleníti, hogy a munkaügyi minisztérium eddig még egyetlen szakmunkástanuló intézeti igazgatót sem vont felelősségre a megfelelő arányok be nem tartása miatt. a vállalatoknál is gyakran megszegik a rendelkezéseket. az ózdi kohászati üzemekben, a telefongyárban, a magnezitipari műveknél és több más vállalatnál a megengedettnél nehezebb fizikai munkát végeztetnek a nőkkel, vagy olyan munkakörülmények között dolgoztatják őket, amit a rendelkezések tiltanak.

/folyt. köv./
8.20/gy

de 10-11/gy

- 6 -

bb. 9. /felmérés a vasas.... 1. folyt./ gy

a szakszervezet vizsgálata kiterjedt a gyermekintézményekre is, s megállapította, hogy a bölcsődéskoru gyermekeknek mintegy 10 százalékát, az óvodás koruaknak pedig csaknem felét nem tudják elhelyezni a gyermek-intézményekben. különösen kedvezőtlen helyzetben vannak a váltó műszakban foglalkoztatott anyák. ugyanakkor a vállalatok keresik annak lehetőségét, hogy gyermek-intézményektől szabaduljanak, s azokat tanácsai kezelésbe adják át. a közelmúltban az ózdi kohászati üzemek, a lenin kohászati művek, a villamos berendezés és készülék művek 8-as számú telepe, és a magyar vagon és gépgyár adta át tanácsai kezelésbe gyermek-intézményeit. az alumíniumárugyár kihasználatlanságra, a telefongyár az épület rossz állapotára hivatkozva akarja megszüntetni bölcsődéjét.

a szakszervezet véleménye szerint bevált a gyermekgondozási segély rendszer, amit a vasiparban a jogosult nőknek majdnem kétharmada vesz igénybe. ezzel kapcsolatban néhány megoldásra váró kérdés is felmerült. sérelmesnek tartják a gyermekgondozási segélyből történő kizárásukat azok a fiatalasszonyok, akik önhibájukon kívül csak 4-6 órát dolgozhatnak naponta, továbbá azok az érettségizett szakmunkásnők, akik még 20-22 éves korukban sem rendelkeznek a gyermekgondozási segélyhez szükséges munkaviszonnyal.

a vizsgálat megállapításait a szakszervezet felső fórumai elé terjesztik, s utána javaslatokat tesznek a vállalatoknak és az állami irányító szerveknek a problémák megoldására./mti/

bb. 17. néprajzi akadémia a sárközben

vid-fm/mné/ká/gy/la

1968. október 29.

decsen, a sárköz híres falujában rendezik meg hazánk első néprajzi szabadakadémiáját. november 22. és február 21. között nyolc előadás hangzik el a sárköz népének életmódjáról, disztóművészetéről, költészetéről, dalairól és táncairól./mti/

8.20/e

de 10-11/gy

- 7 -

bb. 10. állatmenhely épül fótton

vid-cs/mné/ká/gy/la

1968. október 29.

a magyar országos állatvédő egyesület fót határában menhelyet épít a gazdátlan állatok számára. a hét holdas területen elsőnek egy 50 kifutóval rendelkező kutyaház készült el. jövőre újabb nyolcvan kutyaházat, továbbá macska- és madárházat építenek. az idekerülő állatokra gondozók ügyelnek és rendszeres állatorvosi ellenőrzéssel óvják egészségüket. a menhely jövődőlakói valószínűleg nem sokáig maradnak gazdátlanok, mert az egyesület tagjai gyakran meglátogatják a telepet, s ha valamilyen állat megtetszik nekik hazavihetik./mti/

..

bb. 11. jubileumi munkaverseny az oroszlányi bányákban: öt éves előny a gépesítésben

a vid-cs/tné/ká/gy/la

1968. október 29.

az oroszlányi bányászok kimagasló sikereket értek el a jubileumi munkaversenyben: hatszázötvenezer tonna szén - termelésük 28 százalékat - már géppel fejtették a gépi rakódás aránya pedig 66 százalékos. ezzel túltelejsítették felajánlásukat, s egyúttal tulszárnyalták azokat az eredményeket is, amelyeket a következő öt éves terv végéig szóló gépesítési előirányzatában tűzött ki a magyar szénbányászat. az oroszlányi szénbányák elsőként alkalmazták a legújabb géptípusokat. jellemző, hogy az utóbbi nyolc évben több mint háromszorosára növelték a gépi felrakás arányát, s 60-szorosára a géppel jövesztett szén mennyiségét. az idén már nyolc fejtőkombájn dolgozott a bányákban, s nemrég üzembe helyezték a harmadik önjáró dobson támokkal biztosított fejtőfrontot. ezek a berendezések „zöld utat”, nyitnak a kombájnoknak. a gyors műszaki fejlesztéssel a legnehezebb fizikai munkától mentesítik a bányászokat, ugyanakkor növelik a munka termelékenységét, csökkentik az önköltséget. az év eleje óta 20 millió forint-terven felüli nyereséget értek el./mti/

..

8.25/gy

- 8 -

de 10¹⁰/kp

bb. 12. kitünőre vizsgáztak a kalocsai paprika hibridek

b vid-cs/tné/ká/gy/la

1968. október 29.

a duna-tisza közeli mezőgazdasági kísérleti intézet kalocsai paprikanemesítő telepén kitünőre „vizsgáztak”, az ujonnan nemesített fűszerpaprika hibridek. a legújabbakkal együtt az idén több mint ötezer hibrid fejlődési tulajdonságát, ellenálló képességét tanulmányozták. a legjobban bevált fajtákkal bővítik a választékot, s egyúttal korszerűsítik a világhírű fűszer-alapanyag termesztését. egyes törzsekben máris sikerült összegezni a leginkább kívánatos tulajdonságokat, amelyek előnyt jelentenek a termesztés gépesítésében, ugyanakkor hozamban, beltartalmi értékben nem maradnak el a már köztermesztésben levő fajtáktól. közülük is a legjobbak közé sorolható az 504-es számú hibrid, amely már szeptemberben beérleli termését és lehullatja lombját, így géppel szarastól betakarítható, s hosszabb ideig tárolható. a másik ugyancsak „ígéretes”, fajtajelölt a 601-es, amelyen a csövek csokrosan helyezkednek el és egyidőben érnek be. örömlényük szinten és zamatanyagban gazdagabb az eddig ismert fajtákénál, hosszabb tárolás esetén sem veszít színanyagából. a kalocsai kutatók jó munkáját dicsérik, hogy az ország fűszerpapíra-termő területének 60 százalékat vetik be kalocsai fajták magjával. jövőre a szegedi „paprikás-körzetben”, is több helyen termesztik a kalocsai hibrideket./mti/

..

bb. 13. az ipar vállalja a rizikót - figyelemreméltó kísérlet a tejjelállítás javítására

a vid-kz/tné/ká/gy/la

1968. október 29.

a tejjelállítás javítását célzó, figyelemre méltó kísérlet kezdődött szombathelyen. a tejipari vállalat minden eladatlan terméket visszaveszi a boltokból. lehetőséget adtak arra is, hogy az üzletek közvetlenül a szállító gépkocsiról „rendeljék”, az árut, sőt a boltosnak a megrendelt cikkeket sem kell átvennie, ha időközben kiderült, hogy nincs rá szükség. bizonyványban is adnak tejet és tejterméket.

az új módszer lényegében azt jelenti, hogy a tejipar a forgalom minden kockázatát magára vállalta. ha a kísérlet beválik az új módszert az egész országra kiterjesztik./mti/

..

8.35/gy

- 9 -

de 10¹⁰/kp

bb. 14. kiskert-akció hódmezővásárhelyen

vid-cs/mné/ká/gy/la

1968. október 29.

a hódmezővásárhelyi tanács végrehajtó bizottsága határozatot hozott a kertgazdálkodás további gyorsütemű fejlesztésére. a határozat szerint a tanácsi kezelésben levő területből 150 holdat osztanak fel a bérből és fizetésből élő ipari munkások, hivatali dolgozók között. keréken 800 családot juttatnak így 200-400 négyszögöles kiskerthez, ahol újat szükségletükre természetnek zöldség- és gyümölcsféléket. a parcellázásra kerülő területet úgy jelölték ki, hogy a közelben húzódó csatorna-hálózatból a kerteket rendszeresen öntözni tudják. a helyi dózsa tsz ugyancsak programjába vette a kiskert tulajdonosok támogatását: boltot nyitnak, amelyben vetőmagvakat, kézi szerszámokat és kertészeti kisgépeket árúsítanak./mti/

bb. 15. csaknem nyolcezer hold új gesztenyést telepítenek a zalai dombokon

a vid-cs/tné/ká/gy/la

1968. október 29.

a zalai dombok gyenge minőségű lejtőinek hasznosítására nagyszabású tervet készített az ültetvénytervező vállalat balatonfüredi irodája. a program szerint az eddigi természetesen, tenyésző szelíd gesztenye-erdőket korszerűen telepített, géppel művelhető kertekkel egészítik ki. hetvenegy zalai tsz csaknem 8 000 holdon telepít értékes termést adó nemes-gesztenyéseket. a telepítés részletes programja szerint az idén 70 hold új gesztenye-erdőt alakítanak ki. a telepítés 1970-ben „tetőzik”, amikor 2 200 holdat ültetnek be gesztenye-csemetékkel. a kertészeti kutató intézet segítségével jelölték ki a legbővebb termő törzsfákat, amelyekről az idén 30 mázsa termést gyűjtöttek be. a mag-gesztenyét a dunántúlon kijelölt faiskolákban vetik el. a gazdaságossági számítások szerint a géppel művelhető új gesztenye-erdők holdanként és évente 10 ezer forint jövedelmet adnak./mti/

8.40/e

10³⁰/6p

- 10 -

bb. 16. rizstermesztési rekord a tófenéken

vid-cs/tné/ká/gy/la

1968. október 29.

a szarvasi haltenyésztési kísérleti állomáson másfél évtizeddel ezelőtt rendezkedtek be az ugynevezett vizes-forgós váltógazdálkodásra: 25féle növénytel kísérleteztek a tófenéki földeken, míg végre kialakult a leggazdaságosabb növényi-sorrend. három évig halat tenyésztenek a tavakban, aztán a tófenéki földeken pillangós takarmányt termesztenek, majd ujjabb három éven át rizst. ezután ismét feltöltik a tavakat haltenyésztésre. a tófenéki rizstáblák idén rekord termést: holdanként 20,7 mázsa átlagot adtak./mti/

bb. 18. hatvan vagon bab termett szabolcsban

vid-cs/tné/ká/gy/la

1968. október 29.

a szabolcs-szatmár megyei gazdaságokban mintegy 60 vagonnyi bab termett az idén, s eddig 40 vagonnyit adtak át a kereskedelmi szervezetnek. a meszöv apagyi üzemében megkezdték a jó babtermés osztályozását, illetve feldolgozását. a nemrég korszerűsített üzemben naponta 100 mázsa babot készítenek és exportra./mti/

bb. 19. „hadifoglyok Magyarországon 1914-1918., címmel kiállítás nyílik Esztergomban

vid-fm/mné/ká/gy/la

1968. október 29.

Érdekes kiállítás nyílik Szombaton az esztergomi Balassa múzeumban „hadifoglyok Magyarországon 1914-1918., címmel. a kiállítás az egykori esztergomi-kenyérmezői nagy hadifoglytáborral kapcsolatos emlékeket tárja a látogatók elé. bemutatják azokat az írásbeli, főként levéltári dokumentumokat, fényképeket, rajzokat, plakátokat, amelyek a tábor életét, a foglyoknak a forradalmakban betöltött szerepét tükrözik. sok olyan emléktárgyat állítanak ki, amelyeket a hadifoglyok készítettek. ezek jórészt az utóbbi hónapokban gyűjtötték a múzeumbárok segítségével./mti/

10³⁰/6p

- 11 -

bb. 20. termelészövetkezeti és állami gazdasági közös repülő-
tér

a vid-cs/tné/ká/gy/la

1968. október 29.

a dombegyházi állami gazdaság, továbbá a szomszédos dombegyházi petőfi, a kisdombegyházi tanácsics és a magyardombegyházi rákóczi tsz társulást alakított a táj-termelési adottságainak gazdaságosabb kihasználására. megállapodtak, hogy együtt dolgozzák ki a gazdálkodás technológiáját. a szerződött termelő üzemek munkaerővel, gépekkel, vetőmagokkal segítik egymást, közösen rendezkednek be csökutas öntözésre, növényvédelemre, ugyancsak közös beruházással építik meg mezőgazdasági repülőterüket, és 300 vagon kapacitású forró levegős lucernaliszt üzemüket. a dombegyházi mezőgazdasági üzemek a jövőben a társulás keretén belül virág- és zöldségmag-termesztésre, törzs-állattenyésztésre és hizlálásra is berendezkednek. /mtl/

..

bb. 21. tizenhét vagon szén helyett - hajduszoboszlói földgáz

a vid-cs/tné/ká/gy/la

1968. október 29.

a tisztántúli földgázszolgáltató és termelő vállalat jelenleg hét megyébe szállítja - üzemekbe és háztartásokba egyaránt - a magas kalóriájú hajduszoboszlói földgázt. a propán-butángáz fogyasztóinak száma a hajduszoboszlói földgáz-üzem üzembehelyezése óta 220 ezerre emelkedett, ezenkívül 46 ezer fogyasztó kap a vállalatától vezetékes gázt. a földgázértékesítés az idén eléri az évi 90 millió köbméteres kvótát. a lakosság és az ipar annyi hajduszoboszlói földgázt használ fel, amennyi 18 ezer vagonnyi szén kalória-értékének felel meg. a legújabb településeket is bekapcsolják a földgázszolgáltatásba. debrecenben a lakások felében már áttértek földgáz tüzelésre, s jövőre befejezik a teljes átállást. /mtl/

..

- 12 -

bb. 22. tudományos ülés a polgári demokratikus forradalom 50.
évfordulója alkalmából

t bc/gk/gy/zs

1968. október 29.

a magyar tudományos akadémia filozófiai és történettudományi osztálya, a párttörténeti intézet, a történettudományi intézet és az eötvös loránd tudományegyetem bölcsészettudományi kara az 1918. évi magyar polgári demokratikus forradalom 50. évfordulója alkalmából kedden tudományos ülést rendezett az akadémián.

az ülést pach zsigmond páál akadémiai levelező tag nyitotta meg. a többi között elmondta: - az 1918-as forradalomnak sokáig a feledés vagy ócsárlás jutott osztályrészül. igaz, az utolsó évtized tisztultabb társadalmi-politikai légkörében nem jelentéktelen változás történt e tekintetben. károlyi mihály hamvainak hazahozatala, számos munkájának megjelentetése alkalmat adott arra, hogy az 1918-as polgári demokratikus forradalom is méltóbb értékelést nyerjen. a folyamatot azonban korántsem tekinthetjük befejezettnek.

- napjainkban sok szó esik történelmi köztudatról, társadalmunk történeti tudatáról. valljuk meg: a felszabadulás előtti magyar évszázad három nagy forradalma közül 1918 és 1919 még mindig nem vált a magyar történelmi köztudat olyan alkotó elemévé, mint 1848-49. a marxisták és általában mindazok, akik történelmünket a társadalmi haladás szempontjából értelmezik, természetesen látják a közös vonásokat 1848-49 és 1918, majd 1919 között. mindenekelett azt, hogy a magyar nép mindkét időszakban a nemzetközi forradalmi mozgalom élvonalába került. fontos közös vonást láthatunk abban is, hogy a társadalmi haladás gondolata mindkét időszakban összefonódott a nemzeti ideológia progresszív irányzatával.

a továbbiakban arról szölt, hogy a magyar uralkodó osztályok, politikusaik és ideológusaik nemcsak a forradalom tényét ítelték el, vetették el, hanem a korszakot - 1918-at 1919-cel együtt - egész tartalmában tagadták, elvetették, gyalázták. megpróbálták történelmi helyét teljességgel annullálni, a nemzeti történetből annak, ugymond, „mélypontjaként”, mintegy kiiktatni.

/folyt. köv./

11.05/gy

- 13 -

de 1130/gy

bb. 22. /tudományos ülés.... 1. folyt./ gy

- ha a horthy-korszak uralkodó ideológiája csaknem teljesen egybemosta 1918-at és 1919-et a maga reakciós, ellenforradalmi szemszögéből, akkor az ötvenes évek dogmatikus szemlélete - persze gyökeresen ellentétes alapállásból - 1918-at és 1919-et szinte csak elválasztotta, szembeállította. már-már ugyyszólván figyelmen kívül hagyta, hogy 1918 nélkül nincs 1919, hogy 1919 nemcsak tagadása és meghaladása 1918-nak, hanem ugyanakkor folytatása és továbbfejlesztése is. az 1930-as évek marxista elméleti irodalma, az 1940-es évek kommunista gyakorlati tapasztalata kétségbevonhatatlanul bizonyította, hogy szocialista forradalom nem mehet végbe hazánkban a polgári demokratikus forradalom feladatainak megoldása nélkül, nem mehet végbe 1848 örökségének kiteljesedése nélkül. a polgári forradalom demokratikus végigvitele sine qua non-ja volt a forradalmi mozgalom kibontakozásának, fellendülésének magyarországon.

ezután siklós andrás egyetemi docens, a történettudományok kandidátusa, „ausztria-magyarország felbomlása és a magyar októberi forradalom”, címmel tartott előadást.

mérei gyula a történettudományok doktora, „az októberi forradalom és a polgári pártok”, „erényi tibor kandidátus”, „a szocialista mozgalom és a magyar októberi forradalom”, „farkas márton kandidátus”, „az osztrák-magyar monarchia hádseregének felbomlása”, „mucsi ferenc kandidátus”, „magyarország útja az októberi forradalomhoz”, címmel korreferátumot tartott./mti/

..

bb. 25. halálos üzemi baleset

gk/gy/zs

1968. október 29.

a szeszipari országos vállalat 22. kerület gyár utca 5.-11. szám alatt levő budafoki élesztő és szeszgyár erőmű telepén egy mozgásban levő szállítószalag elkapta máté istván 15 éves segédmunkás, besnyői lakost és a szerencsétlen fiatalember olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek és a felelősség megállapításának vizsgálata folyamatban van./mti/

..

11.10/gy

- 14 -

de 1140/gy

bb. 23. bemutató az anód áramirányító-gyár legújabb termékeiből
t sb/lk/1e/gy/zs 1968. október 29.

a villamos berendezés és készülék művek anód áramirányító gyára kedden gyártmánybemutatón vonultatta fel legkorszerűbb termékeit. több mint tíz különféle elektromos berendezést mutattak be a hazai felhasználók és a szocialista országok kereskedelmi, műszaki szakembereinek.

a gyár legújabb terméke a hordozható villany hegesztő berendezés a mezőgazdasági nagyüzemek, erdőgazdaságok gépeinek helyszíni javításához nyújt nagy segítséget. ez a könnyű berendezés ugyanis saját benzinmotoros áramfejlesztővel rendelkezik, tehát külön áramforrás és vezeték nélkül is lehetővé teszi a földeken rekedt gépek javítását. a jövő év első felében kezdik meg sorozatgyártását. érdekes berendezés a teljesen automatizált tirisztoros akkumulátor-töltő. ez a magyar ipar első olyan készüléke, amely a gépkocsik ólomakkumulátorainak és a postai telefonhálózat, vagy elektromos készülékek világos akkumulátorainak feltöltésére egyaránt alkalmas. a megrendelőktől függően sorozatgyártását a jövő év elején kezdhetik.

a gyár szombatig tartja nyitva kiállítását, naponta reggel 9 órától délután 4 óráig a vbkm fejlesztési intézetének /2., medve utca 25./ bemutató termében./mti/

..

bb. 24. halálos közlekedési baleset

gk/gy/zs

1968. október 29.

a szeged és algyő közötti úton figyelmen kívül vezetett motorkerékpárját triff györgy 23 éves autószerelő, balatonfüredi lakos és neklütközött egy előtte haladó lovaskocsinak. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt.

/folyt. köv./
11.25/gy

- 15 -

de 1140/gy

bb. 24. / halálos közlekedési.... folyt./ gy

a görgeteg és csokonyavisona közötti, sorompó nélküli vasuti átjáróban figyelemetlenül, körültekintés nélkül hajtott a sinekre motorkerékpárjával fejsze béla 35 éves kőműves, drávatamási lakos és egy motorvonat elütötte. a motorkerékpár vezetője sérülésébe a helyszínen belehalt. /mti/

bb. 26. angol műszerbemutató a technika házában

t tz/lk/1e/gy/zs

1968. október 29.

kedden a technika házában megnyitották az angol rank organization egyik részlege, a taylor-hobson division műszerbemutatóját. szervezésében magyar részről a gépipari tudományos egyesület, valamint a mérés-technikai és automatizálási tudományos egyesület működött közre. a bemutató megnyitásán jelen volt g.e. millard, nagy-britannia budapesti nagykövete is.

a bemutatón láthatók az angol cég legkorszerűbb műszerei, köztük olyan felületi érdességmérők, amelyek százezer milliméternyi eltéréseket is észlelnek és a hibákat százezerszeres nagyításban rajzolják ki a diagrammon. bemutatnak körkörösség- és vízszintességmérő készülékeket, és a színes televízió színeinek pontosságát megállapító műszereket is.

a bemutató péntek estig naponta 10 és 18 óra között tekinthető meg. /mti/

..

11.30/gy

- 16 -

de 11.30/gy

bb. 27. nemzetközi földhasznosítási tanácskozás és kiállítás
t jf/tm/1e/gy/zs

1968. október 29.

kedden a technika házában nemzetközi földhasznosítási térképezési tanácskozás kezdődött. a tudományos ülészakarra 11 országból 40 talajtani és földhasznosítási szakember érkezett. dr. soós gábor mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes megnyitójában elmondta: hazánkban 30 év alatt több mint 1,1 millió holddal csökkent a mezőgazdasági terület, ezen belül a szántó-terület egymillió holddal, 10 százalékkal lett kevesebb. ugyanakkor a rendelkezésre álló föld több mint 40 százaléka erodált, vagy a defláció által rombolt, tehát csökkent termékenysége. ha ehhez hozzászámítjuk, hogy időközben a lakosság 12 százalékkal nőtt, és az élelmiszerfogyasztás szempontjából ma már a világ első országai közé tartozunk, akkor érthető, hogy miért vált magyarországon elsőrendű kérdéssé a termőföld védelme és gazdaságos használata. a talajvédelem és a racionális földhasználat ma már nem nélkülözheti a tudományos megalapozottságot és ennek igen fontos eszköze, a talajhasznosítási térkép. a lapvető kérdés, hogy fel tudunk-e tárni újabb mezőgazdasági termőterületeket és meg tudjuk-e védeni, jól hasznosítani-e a már meglévőket. ezt a célt szolgálják a földhasznosítási vizsgálatok és az ezt követő térképészeti munkák, amelyet hazánkban messzemenően támogat a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium.

ezután dr. radó sándor kossuth-díjas professzor, a mém térképészeti osztályának vezetője megnyitotta a nemzetközi földhasznosítási térkép-kiállítást, amelyre 30 országból mintegy 500 térkép érkezett. anyagot mutat be a fao és a nemzetközi földrajzi unió is. a kiállítás november 5-ig lesz nyitva. /mti/

..

11.50/e

- 17 -

de 12.10/gy

bb. 31. időjárásjelentés

gk/gy/zs

1968. október 29.

a meteorológiai intézet jelenté kedden délelőn:

enyhe idő

a madrid-moszkva vonaltól északnyugatra európa időjárása az erős délnyugati széllel áramló enyhe, nedves levegő hatására felhős, csapadékos és az évszakhoz képest enyhe. az említett vonaltól délkeletre általában kevés a felhő, párák, reggel sokfelé ködös az idő. az elkövetkező 36 órában a kárpát-medence időjárását is az enyhe, nedves levegő fogja meghatározni. hazánkban hétfőn változóan felhős, párák idő volt. eső sehol sem hullott. az erősen ködös helyeken napközben sem emelkedett a hőmérséklet 10-12 foknál magasabbra, azokon a helyeken azonban, ahol a köd már a kora reggeli órákban feloszlott, hat-hét órán keresztül sütött a nap és 15-17 fokos maximumok alakultak ki. ma hajnalra szeszélyes területi eloszlásban 0- plusz 8 fokig hűlt le a levegő. éjszaka és reggel sokfelé keletkezett köd. délelőtt a nyugati megyékben megélnékült a délies szél. 11 órára 10-15 fokig emelkedett a hőmérséklet.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 8,5 fok volt, a sokévi átlagnál 0,2 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 10 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 milliméter, mérsékleten süllyedő irányzatú.

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások. többfelé, elsősorban az ország északnyugati felében esők. élénk, helyenként átmenetileg erős délnyugati, nyugati szél. keleten helyenként még köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4-9, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 13-18 fok között.

a duna vizállása budapestnél 230 centiméter./mti/

..

12.40/gy

de 13-14/gy

- 18 -

bb. 28. több mint egymillió holdat látott el az idén a repülőgépes növényvédelmi szolgálat

i jf/tr/ie/gy/zs

1968. október 29.

a repülőgépes növényvédelmi szolgálat főszezonja befejeződött, de ősszel és télen is lesz még munkája. az őszi vetéseket hozzávetőleg 50 000 holdon műtrágyázzák, s további 30 000 holdnyi területet fejtrágyáznak. fejer megyében háromezer holdnyi kukoricaföld vár még hungarizozásra; ezt a munkát is elvállalták a szolgálat brigádjai.

a z őszi, téli munka tulajdonképpen már terven felülre számított. ideai tervük 900 000 hold ellátására szólt, de már az egymillió holdat is túlszárnyalták. arra számítanak, hogy az év végéig több mint 1,1 millió holdra nő a repülőgépről megszerezett földterület. mindent egybevetve: a repülőgépes növényvédelmi szolgálat eddigi legeredményesebb éve az ideai./mti/

bb. 29. baromfihus a halgazdaságból

i jf/tr/gy/zs

1968. október 29.

a halgazdasági egyesülés üzemei az országos baromfiipari vállalattal kötött szerződés értelmében október végéig lezállították az egész évre szerződött 600 vagon pecsenyekacsát. a gazdaságokban összesen 2,9 millió kacsát neveltek, és a szárnyasok 49-50 napos korukra érték el a kívánt 2,5 kilós átlagsúlyt. november közepéig terven felül további 50 000 pecsenyekacsát szállítanak a feldolgozóknak. a halászati üzemek emellett leszerződött 20 helyett 60 vagon libát - összesen 200 000 állatot - adtak el és az év végéig 120 vagon csirke is kikerül a halastavak vidékére./mti/

bb. 30. a lottó novemberi sorsolási naptára

i kf/kf/ie/gy/zs

1968. október 29.

a következő hónapban valamennyi lottósorsolást vidéken tartják.

november 1-én polgáron, 8-án vasváron, 15-én mátészalkán, 22-én karcagon, 29-én pedig tamásiban húzzák a lottó esedékes heti nyerőszámait. novemberben egyébként tárgynyereményhúzás nem lesz, az esedékes jutasorsolást december 2-én rendezik meg budapesten./mti/

- 19 -

1412

bb. 32. o kutatók mélységi rekordja makón

a vid-cs/mné/ká/gy/zs

1968. október 29.

az alföldi kőolajfurási üzem makó határában tervezi a terület legmélyebb kutfurását. varga lajos furómester brigádjára most megdöntötte az eddigi 4 000 méteres alföldi rekordot: az egyik makó környéki furásponton 4 155 méterre hatoltak a földbe. kedden átmeneti leg félbeszakadt a furás, mert minden erőt a kut birtosítására összpontosítottak. ugyanis nagymértékű földgáz-áramlásra figyeltek fel. hasonló jelenséget ilyen mélységben nem tapasztaltak még a szakemberek, s itt sem számítottak rá. jelenleg barit adagolásával növelik a furóiszap fajsúlyát, hogy ellensúlyozzák a gáz nyomását. mielőtt lecsillapítják a mélységben „nyugtalanodó” erőt, folytatják a kutató-furást, amelynek tervezett mélysége 4 500 méter. a jövő évben megpróbálkoznak egy 6 000 méteres kutfurásával is./mti/

bb. 33. hetvenöt új szőnyegmodell

vid-cs/mné/ká/gy/zs

1968. október 29.

a tatai szőnyeggyár és a lakástextil vállalat teljes gyártmánykatalógját - mintegy 200 modellt - állították ki kedden a sopronban megrendezett termék-bemutatón. ebből 75 új modell. az új termékek gyártását a jövő év első felében kezdik. előreláthatólag a vértess elnevezésű velurszőnyeg lesz a jövő évi slágerük, amely 70 százalékos szintetikus szálból készül. kisebb mennyiségben már az idén is gyártottak belőle egy méretben, jövőre négyféle nagyságban állítják elő. a belföldi igényeknek megfelelően fokozatosan áttérnek az ozmin nevű változatos mintákkal készülő és tartósabb, de a korábbinál nem drágább szőnyegek gyártására./mti/

bb. 34. új építkezésekkel javítják a külkereskedelmi dolgozók munkakörülményeit - ülést tartott a kpvd sz elnöksége

t kf/kf/ie/gy/zs

1968. október 29.

a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének elnöksége kedden ülést tartott a szakszervezet jókai utcai székházában. a szakszervezet vezető testületét dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter tájékoztatta külkereskedelmünk munkájáról, a külkereskedelmi dolgozók helyzetéről, s ismertette azokat az intézkedéseket, amelyeket a szakszervezet határozata alapján hoztak a dolgozók bérezésének, munkakörülményeinek javítása érdekében.
/folyt. köv./

14.00/1 l

14.12

- 20 -

bb. 34. / -] építkezésekkel..... /folyt./ gy

az export-import forgalom az év első kilenc hónapjában 2 százalékkal volt nagyobb, mint a tavalyi azonos időszakban. az egész évet tekintve demokratikus relációban mintegy 6-7 százalékkal nagyobb forgalomra számolnak, a tőkés export-import mérleg pedig várhatóan a tervezett szinten alakul a külkereskedelmi vállalatok között nincs veszteséges, együttesen 1,2 milliárd forint nyereséget mutattak ki 9 hónap alatt. a külkereskedelem nagyban hozzájárult a lakosság ellátásához. a belkereskedelmi vállalatok az idén mindenkorlátozás, központi keret nélkül rendelkeztek a külkereskedelem útján fogyasztási cikkekkel a demokratikus piacról, a fogyasztási cikkek tőkés importját a jelenlegi devizahelyzet korlátozza. jövőre azonban, főként a hazai ipar ösztönzése érdekében a központi lag megszabott kereten felüli vásárlási lehetőséget is biztosít meghatározott tőkés piacról a belkereskedelemnek a minisztérium.

a miniszter beszámolt arról, hogy a szakszervezet kongresszusa óta milyen változásokat értek el a külkereskedelem dolgozóinak bérezésében, munkafeltételeik javításában. jól lehet koncentrált, átfogó bérrendezésre nem volt lehetőségük, a külkereskedelmi vállalatok dolgozóinak keresete utolérte az ipari vállalatok bérszínvonalát.

fokozatosan megoldódik a külkereskedelmi vállalatok helyiség gondja is. a hungarotex székház ismert hiányosságait a minisztérium költségére javítják ki. külkereskedelmi vállalatok kapták meg az országos terfvhivatal régi épületét, s már megkezdődött az átalakítás, a költözködés. a technoimpex kivételével oda kerülnek a dorottya utcai külkereskedelmi „épület-komplexum”, vállalatai, s kiköltözésük után megkezdődik az életveszélyesnek nyilvánított ház újjáépítése. a magyar kereskedelmi kamara és egy külkereskedelmi vállalat a kossuth lajos téren kap új székházat, a monimpex az aranyjános utcában építkezik majd, míg a roosevelt téren három külkereskedelmi vállalat együttesen épít modern székházat. az építkezéseket a tervek szerint 1969-ben, 1970-ben valósítják meg, s ezek a vártnál gyorsabban oldják meg, javítják a külkereskedelmi dolgozók munkakörülményeit, azokat a problémákat, amelyeket a szakszervezet a legégetőbbeknek tart.
/mti/

14.00/gy

- 21 -

14.12

bb. 36. a diplomáciai testület a várban

t fe/tr/11 sr

1968. október 29.

a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők vezetői és kulturális ügyekkel foglalkozó diplomatái kedden rácz pál nagykövetnek, a külügyminisztérium protokoll főnöke és felesége meghívására a főváros történelmi kultürközpontjába, a várba látogattak. a vendégeket a középkori vár udvarán szilágyi béla és bojti jános külügyminiszterhelyettesek üdvözölték. tarjányi sándornak, a budapesti történelmi múzeum főigazgatójának kalauzolásával a diplomaták - avatott művészettörténészek társaságában - megtekintették a várpalota középkori helyiségeiben a budavári ásatásokat a felbecsülhetetlen műkincsek. a vendégek utja ezután a „budapest ezer éve” című kiállításra vezetett, s itt a magyar főváros történetével ismerkedhettek meg. látogatásuk harmadik állomása a ferenczy család gyűjteményes kiállítása volt. /mti/

bb. 35. szegedi lottózó csoport a telitalálatos szelvény gazdája

i kf/kf/1e/11 zs

1968. október 29.

jelentkeztek a múlt heti ötitalálatos lottószelvény gazdája a szegedi orvostudományi egyetem klinikájának 10 tagú lottózó csoportja, két esztendeje játszanak ugyanazokkal a számokkal, 99 szelvényen 45 számos variációt. az 1 698 996 forintos főnyereményt november 13-án veszik fel. /mti/

bb 37. kétnapos tanácskozás a budapesti közlekedés biztonságáról

t tz/m-ju 1e zs

1968. október 29.

kedden a technika házában kétnapos tanácskozás kezdődött a főváros közúti forgalmának biztonságáról. a szimpóziumot a közlekedéstudományi egyesület és a fővárosi közúti balesetelhárítási tanács szervezte. a szimpóziumon jelen volt körösi györgy rendőrfőkapitány, belügyminiszterhelyettes, az országos rendőrfőkapitányság vezetője, valamint dr. sós györgy rendőrfőkapitány, a budapesti rendőrfőkapitányság vezetője is.

/ folyt. köv. /

15.15/-s

1610 Zed

1655f

- 22 -

bb 37. / kétnapos tanácskozás... 1. folyt. /-ju

a tanácskozáson körülbelül 400 magyar és több mint 30 külföldi - bolgár, csehszlovák, lengyel, ndk-beli, szovjet, angol, francia, holland, nyugatnémet és svájci - szakember vett részt.

a szimpóziumot sarlós istván, a fővárosi tanács vb. elnöke nyitotta meg. utalt a közúti forgalom rendkívül gyors növekedésére, s hangsúlyozta: ennek nem kell feltétlenül együtt járnia a balesetek számának növekedésével. tavaly például a fővárosban 13.1 százalékkal nőtt a közlekedésben résztvevő járművek száma, de a baleseti statisztika csak 2,5 százalékkal romlott. de még így is sok a baleset budapesten: átlagosan minden napra 41 jut és minden második nap halálos áldozatot szed a közlekedés.

a főváros illetékes szervei - mondotta sarlós istván - nagy erőfeszítéseket tesznek a balesetek megelőzésére. igyekeznek korszerű, állandó műszaki ellenőrzés alatt álló, nagy befogadóképességű, gyors tömegközlekedési eszközöket forgalomba állítani. a járókelők épségét védik a gyalogos felüljárók, megkezdődött a közlekedési csomópontok átépítése, így például a baross tér rendezése, a szintbeli kereszteződések megszüntetése. megépült az albertfalvi felüljáró, most építik a hungária körúti és a szentendrei úti felüljárót. lépéseket tesznek a forgalmi személyzet továbbképzése és munkájuk olyan szervezése irányában is, hogy megterhelésük csökkenjen.

ezután dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, a közlekedéstudományi egyesület elnöke tartott bevezető előadást.

hangsúlyozta többek között, hogy a forgalom növekedése mind nagyobb feladatok elé állítja a közlekedés irányítóit. az országgyűlés legutóbbi ülészakán elfogadott közlekedéspolitikai koncepció az országos jelentőségű problémákkal foglalkozik, a helyi közlekedés gondjaival elsősorban a helyi szerveknek kell megbirkóznia, ami azonban nem könnyű feladat.

/ folyt. köv. /

15.45/szb

-23-

1610 Zed

1655f

bb 37. / ketnapos tanácskozás... 2. folyt./-ju

viszonylag egyszerű a megoldás az új települések kialakításánál, amikor már figyelembe lehet venni a közlekedés és a biztonság jelenlegi és a következő esztendőkre várható követelményeit, viszont csaknem megoldhatatlan problémák merülnek fel, amikor a régi városok, városrészek közlekedését kell korszerűbb módon átrendezni. az utak szélesítése, vonalvezetésük megváltoztatása, a szintbeli kereszteződések megszüntetése rendkívül sokba kerül és emellett rontja a hagyományos városképet.

a továbbiakban megemlítette a miniszter, hogy a baleseti statisztika szerint a közúti balesetekért felelős a közlekedő emberek tájékozatlansága, nemtörődőmsége, a szabályok megsértése, a járművek, vagy az utak még nem felelő műszaki állapota, sőt eseténként a forgalmi rend szabályozatlansága, vagy helytelen szabályozása is. alapvető követelmény a járművezetők és a gyalogosok ilyen irányú szakmai képzése és morális nevelése, a szabályok megsértőivel szemben pedig a szigorú felelősségre vonás.

ezután megkezdődött a szakmai vita. a tanácskozás első napi programjában szereplő előadások és a hozzájuk kapcsolódó felszólalások a közúti forgalombiztonság elméleti vonatkozásait, valamint a pálya- és a forgalomtechnika kérdéseit tárgyalták meg. szerdán a szimpózium a tömegközlekedési és az egyéni járművekkel kapcsolatos kérdésekkel, valamint a városi közlekedés szociológiai és pszichikai tényezőivel foglalkozik. /mti/

..-

bb 40. takarékosági karikatura-kiállítás

1 kf/kf-ju ie zs

1968. október 29.

az országos takarékpénztár és a tükör takarékosági témájú közös pályázatára mintegy 800 karikatura érkezett. a világtakarékosági nap alkalmából 300 legjobb, legötletesebb rajzot november 1-10 között kiállításon tekintheti meg a közönség a bm. népköztársaság uti bemutatótermében. /mti/

..-

15.50/szb

-24-

16142el

16.05

bb 38. a nemzeti múzeum emlékkiállításának az őszirózsás forradalomról - sajtótájékoztató a károlyi palotában

ol/lk/-s sr zs

1968. október 29.

a magyar nemzeti múzeum „őszirózsás forradalom” című emlékkiállítását szerdán délután ünnepélyesen nyitják meg a károlyi palotában. a kiállítást kedden bemutatta a sajtó munkatársainak dr. vigh károly történész, a múzeum főmunkatársa.

a nemzeti múzeumot a magyar munkásmozgalmi múzeum, a hadtörténelmi múzeum, az országos széchényi könyvtár, az országos levéltár, több más intézmény és magánosok segítették abban, hogy a témához kapcsolódó legfontosabb, legérdekesebb dokumentumokat és tárgyai emlékeket a közönség elé tárhassák abban az épületben, ahol 1918 október 25-én a nemzeti tanács megalakult.

a károlyi palota márványtermében az őszirózsás forradalomhoz vezető utat bemutató dokumentumok és tárgyai emlékek láthatók. felidézik az első világháború pusztító hatását, a tömegnyomort, az elégedetlenség következtében egyre erősödő tömegmozgalmakat, elsősorban a békéért vívott harcot, majd azoknak az öröknek a küzdelmét, amelyek a forradalom győzelméért álltak sorompóba. kiállították az 1918 januári tömegsztrájk és a juniusi mávagyári események dokumentumait is. bemutatják ady endre utolsó olvasmányát, az esztendő című folyóirat 1918. decemberi számát, amelyben jászai oszkár - károlyi mihálynak ajánlva - írja le az októberi forradalom történetét. hatvani lajos sajátkezű feljegyzéseit is láthatják az érdeklődők, ebben javaslatokat tesz a nemzeti tanács nagytanácsába választandó írókra, - s jászai oszkár feljegyzéseit a beválasztandó képzőművészekről. magnószalagról hallható ferenc józsef 1915-ben hangfelvételre vett beszédének részlete, s neves előadóművészek tolmácsolásában károlyi mihály és tiszta istván 1918. október 16., illetve 17-én a képviselőházban elhangzott fetszórlásának egy-egy részlete, valamint az „üdvözlét a győzőnek”, című vers, amelyet már halálos betegen írt ady.

/folyt.köv./

16.05/ju

16142el

16.05

-25-

bb 38./ a Nemzeti Múzeum... 1. kötet./-s

a második termet a köztársaság kikiáltása témakörének szentelték. egykorú sajtószemelvények számolnak be az eseményekről, s kinagyított fényképek idézik a forradalmi tömegjelenségeket. eredeti butorokkal rendezték be a teremrészletet, ahol a nemzeti tanács megalakult. a kiállítás tartama alatt itt többször is levetítik a köztársaság kivívásáról és kikiáltásáról szóló két korabeli filmhíradót.

külön helyiségben mutatják be az egykorú irodalmat, a forradalom szellemi előkészítőinek munkáit. a széchenyi könyvtár eredeti ritkaságai, első kiadások kaptak itt helyet, többek között Balázs Béla, Bartha Lajos, Kafka Margit, Komjáth Aladár, Kosztolányi Dezső, Lengyel Menyhért, Móricz Zsigmond és Tóth Árpád írásai./mti/

bb 39. új cipő-műbőr bemutatkozása

sz/j/-s ie zs

1968. október 29.

a hannoveri benecke-cég budapesti tartózkodó képviselői tárgyalásokat folytatnak a ruházati kisipari szövetkezetek szövetségének képviselőivel, kül- és belkereskedelmi szakemberekkel a cég egyik új műanyagának magyarországi felhasználásáról. a hannoveri cég már korábban elküldte a cipőfelsőrész készítéséhez alkalmas legújabb műbőr-mintáit, s azokból kész-ek több cipő-modellt készítettek. a modelleket kedden mutatták be a nyugatnémet és a magyar szakembereknek. az új műbőrből - amely leginkább a lakkbőrre hasonlít, de annál olcsóbb és várhatóan jobb is lesz, mert nem törik és tökéletesen vízhatlan, - elsősorban gálacipőket terveztek. ha a most megkezdett üzleti tárgyalások sikerrel járnak, a hazai vásárlók részére és exportra évente több százezer cipőt készítenek a szövetkezetek a külföldi műbőrből./mti/

16.10/ju

16.10.22.

17.10.22.

-26-

bb 41. bejezték a gabona vetést a duna-tisza közén

a vid-cs/tné-ju ká zs

1968. október 29.

az ország legnagyobb határu megyéjében, bács kiskunban kedden befejezték az őszi vetést. az állami gazdaságok és tsz-ek több mint 200 ezer holdján csirázik, sorol vagy bokrosodik a gabona. a buzaföldek 95 százalékat nagyhozamu intenzív fajták magjával vetették be.

az októberi kedvező időjárást egyéb mezőgazdasági munkákban is jól hasznosították: a kukoricán kívül más termény a ligetelhető földeken, a traktorok nagy részét átvezényelték az őszi mélyszántásra. a korai vetések még nem érzik az egyhónapos csapadékszünetet, a növényvédők szakemberei azonban már jelzik a veszélyt: a zöldellő buzaföldeken megjelentek a gabonafélék kártevői és a rágcsálók./mti/

bb 42. megalakult az ország első tsz-közi gombatermesztő társulása

b vid-cs/tné-ju ká zs

1968. október 29.

a magyar agrártudományi egyesület kedden országos tanácskozást rendezett a hatvani lenin tsz-ben. a tanácskozáson előadás hangzott el, többek között az ugynevezett vágócsikó-nevelés gazdaságosságáról, valamint a korszerű gombatermesztésről. az előadók beszámoltak arról, hogy a csikóhizlalás új jövedelmi forrást nyithat a termelő üzemek számára, mert a világpiaci ára igen magas. a lótenyésztő gazdaságok melléküzemésként gombatermesztéssel hasznosíthatják a lótrágyát. éppen ezért fontos a két üzemi tevékenység összehangolása, együttes fejlesztése.

a tanácskozáson bejelentették, hogy a korszerű gombatermesztés kialakítására és fejlesztésére az ország különböző területein működő hat gombás-termelőszövetkezet gombatermesztő társulást hozott létre. a társulás szakmai irányítását a hatvani lenin tsz látja el. a tervek szerint közös erővel korszerű előanyag-termelő laboratóriumot rendeznek be, s ugyanakkor évi 12-13 vagon friss gombát előállító gombaházakat építenek. a hatvani lenin tsz 15 000 négyzetméternyi területen - a mátraaljai kiapadt szénbánya-vágatokban - máris bőven termő gombatelepekkel rendelkezik.

az előadások után a tanácskozás résztvevői megtekintették a hatvani tsz gyöngyösi telepét, ahonnan az idén mintegy 70 ezer kilogramm friss gombát küldenek a hazai piacokra./mti/

16.15/szb

-27-

16.10.22.

17.10.22.

bb 43. tsz. vezetők akadémiaja balatonföldváron

vid-cs/tné/-s ká zs 1968. október 29.

Balatonföldváron megkezdődött a Tolna megyei tsz-ek, valamint az építőipari és vizgazdálkodási társulások vezetőinek, szakembereinek őszi-téli továbbképző akadémiaja. az első csoportban - két hétig - 100 tsz-elnök, továbbá ugyancsak 100 könyvelő, illetve ellenőrző bizottsági elnök kap tájékoztatást az időszerű gazdasági és szakmai kérdésekről. az előadók egyúttal értékelik az új gazdaságirányítási rendszer eddigi tapasztalatait.

a következő csoportokban tsz- főagronómusok, üzemgazdászok és főkönyvelők vesznek részt. a tél folyamán a tsz-ek és a különböző társulások kulturális és növényvédelmi, illetve biztonsági és egészségügyi megbízottai számára tartanak előadásokat. a tsz-akadémián összesen ezer tolna megyei vezető szakember vesz részt. /mti/

--

bb 44. helytörténeli muzeum balatonkenesén

vid-fm/mné/-s ká zs 1968. október 29.

Balatonkenesén - a vidék egyik legszebb emeletes parasztházában - helytörténeli muzeum nyílt. egyik helyiségében a vidék néprajzi emlékeit mutatják be, a gyűjtemény másik része a balatonkenesei Kossuth-kultusz dokumentumait tárja az érdeklődők elé. az 1848-as szabadságharc vezéralakjának száműzetése idején ugyanis „Kossuth-bizottság”, alakult a községben, és monok után itt avatták fel az ország második Kossuth-emlékművét. /mti/

--

bb 45. „dicsérő oklevél”, tanácsi dolgozók részére

vid-fm/tné/-s ká zs 1968. október 29.

a Hajdu-Bihar megyei tanács kedden Debrecenben tartott ülésén tanácsi dolgozók részére adományozandó „dicsérő oklevél”, alapításáról hozott határozatot. ezzel a jövő esztendőitől kezdve a megyei tanács vb elnöke azokat a tanácsi dolgozókat tünteti ki, akik évek óta példamutatóan végzik munkájukat. a „dicsérő oklevél”, minden esztendőben április 4-én adják át a kitüntetetteknek. /mti/

--

| csaknem

16.20/szb

-28-

16.19.22

17.22

bb 46. fiatal műszakiak tanácskozása dorogon

vid-cs/tné szb ká 1968. október 29.

a Komárom megyei Kisz bizottság kedden tanácskozást rendezett a kiváló műszaki szakember címmel kitüntetett fiatal technikusok, közgazdászok és mérnökök részvételével. az elmúlt öt év alatt ezt a címet hatszázán kapták meg a megyében. a tanácskozáson ismertették a műszaki fejlesztési mozgalom eddigi eredményeit, s megvitatták: hogyan segíthetik az eddiginél is jobban a fiatal műszakiak munkáját. megállapították, hogy a cím elnyerését célzó szakdolgozatokban felvetett javaslatok, ötletek, elképzelések megvalósítása milliós megtakarításokat eredményez a vállalatoknál, üzemeknél. az értékes szakdolgozatok gyakorlati hasznosítására új akciót kezdeményezett a Kisz: a mozgalomban részvevő fiatal szakemberek ellátogatnak az ország különböző üzembe és tapasztalatokat gyűjtenek arra vonatkozóan, hogy hol és milyen módon lehet alkalmazni a fejlesztési javaslatokat. /mti/

--

bb 48. a mogúrt is csatlakozott a közuti járműfejlesztési program feletti Kisz védnökséghez

t sz/j szb ie

1968. október 29.

a mogúrt külkereskedelmi vállalatnál kedden megbeszélést tartottak a közuti járműfejlesztési programban érdekelt vállalatok Kisz titkárai. a mogúrt képviselői a vörös csillag traktorgyár, az Ikarus, a Csepel autógyár, a magyar vagon- és gépgyár és egy sor más üzem Kiszeseivel megbeszéltek, hogyan tudnak közreműködni a járműfejlesztési program sikeres végrehajtásában. mivel a járművek gyártása és exportja nagy mértékben nő a következő években, a mogúrt Kiszesei az új termékek elhelyezésével kapcsolatos széleskörű piackutatás, az importalkatrészbeszerezés, s a vevőszolgálat segítésére vállalkoztak. ehhez a munkához a vállalatvezetés teljes támogatásáról biztosította a Kiszeseket. a külkereskedelmi vállalat fiataljait már az értekezleten arra kérték, hogy a Csepel autógyárnak soronkívül szerezzenek be bizonyos külföldi alkatrészeket. egy másik kérdés kapcsán elhatározták, egy hónapon belül elkészítik az előfordulható műszaki hibák jelzésrendszerét, ami megkönnyíti az export-járművek hibáinak megelőzését. /mti/

--

16.25/szb

-29-

16.19.22

17.22

bb 50. Losonczi pát,

k tf/j-ju sr

1968. október 29.

az elnöki tanács elnöke és cseterki lajos, az elnöki tanács titkára kedden megtekintette uitz béla kiállítását a magyar nemzeti galériában. /mti/

--

bb 47. nyolc tantermes általános iskola kemecsen

vid-fm/tné-ju ká zs

1968. október 20.

az előírt határidő előtt két hónappal nyolc tantermes általános iskola műszaki átadását kezdték meg kedden kemecsen. az emeltes, főzőkonyhával, politechnikai műhelyel ellátott iskola építésére 8.5 millió forintot költöttek. /mti/

--

bb 49. emlékezés a fegyvergyári felkelés ötvenedik évfordulójára

t pr/hné-ju sr zs

1968. október 29.

a fegyver- és gázkészülékgyár dolgozói kedden megemlékeztek a fegyvergyári felkelés 50. évfordulójáról. a magyar forradalmi munkásmozgalm története kimagasló eseményként tartja számon 1918 október 29-át, amikor a munkások minden budapesti üzemből letették a sztrájkot és izzó hangulatú gyűléseken tiltakoztak a lánchidi vérengzés ellen. az akkori fegyver- és gépgyár dolgozói tettekkel vállaltak részt a polgári demokratikus forradalom kibontakozásából: felnyitották a gyár raktárát, s felfegyverkezve elsőként alakították gyári munkásőrséget.

a gyáriak dicső fegyvertényére emlékezve az üzem udvarán összegyűlt munkások előtt horváth ernő, a fég pártbizottságának titkára méltatta az 1918-as polgári demokratikus forradalom jelentőségét, majd a 1x. kerületi párt-, állami és tömegszervezetek képviselői megkoszorúzták a fegyvergyári felkelés emléktábláját. az ünnepség az internacionale hangjaival zárult. /mti/

--

17.25/-s

18.2.20

- 30 -

bb 51. a tanulók tanszer- és ruházati cikk- ellátását vizsgálta a komárom megyei népi ellenőrzési bizottság

a vid-fm/fné/-s ká zs

1968. október 29.

a komárom megyei népi ellenőrzési bizottság keddi ülésén arról tárgyaltak, megfelelően felkészült-e a kereskedelem a tanulók tanszerekkel, papir- és írószerekkel, ruházati cikkekkel való ellátására. a vizsgálat kiterjedt a tankönyv-ellátásra is, és ezzel kapcsolatban husz iskolában tájékoztak a helyzeiről.

megállapították, hogy a megvizsgált 44 bolt közül csupán huszonnégyben tudták a tanulók igényeit zavartalanul kielégíteni. több helyen előzetes felmérés nélkül, késve adták fel a rendeléseket, de az időben feladott rendelések teljesítésével is sokszor adósok maradtak a nagykereskedelmi vállalatok, főleg a sportszer- nagykereskedelmi vállalat. ennek sok esetben az az oka, hogy az ipar sem tart lépést az igényekkel. így például csak 25-30 százalékban tudták a nylon- és műszál iskolai köpenyek iránti keresletet kielégíteni.

sok visszasságot találtak a népi ellenőrök a tankönyv-ellátásban; így például sok helyütt túlzottan erőltették - noha a szülők nem szívesen vásárolják - a használt tankönyvek átvételét. ugyanakkor számos tankönyv késve érkezett az üzletekbe. mindez azt eredményezte, hogy végül csaknem harmincezer tankönyv maradt a megye könyvesboltjaiban.

a népi ellenőrzési bizottság a tapasztalatok alapján több javaslatot tett a megye kereskedelmi szerveinek a problémák megoldására. /mti/

--

em b a r g o : 19.00 óráig !

bb 52. magyar-német barátsági gyűlés hosszuperesztegen

vid-fm/fné/-s ká zs

1968. október 29.

a hazafias népfront vas megyei elnökségének meghívására két napot vas megyében töltött heinz weikert irodalomtörténész, az ndk budapesti kulturális és tájékoztató központjának igazgató helyettese. a vendég hétfőn résztvett és felszólalt a hosszuperesztegen rendezett magyar-német barátsági nagygyűlésen, kedden pedig vasvárra és rum községbe látogatott. /mti/

--

17.30/szb

-31-

18.01.20
18.02.20

bb 53. tízmilliós többletbevétel a háztáji termékek közös értékesítéséből

b vid-cs/tné-ju ká zs

1968. október 29.

a termelőszövetkezetek szombathelyi területi szövetsége keddi küldöttgyűlésén dr. Kovács János, a szövetség titkára ismertette a szövetség 73 tagszövetkezetének munkáját, eredményeit. megállapította, hogy a tsz-ek fejlődése az utóbbi egy év alatt lényegesen meggyorsult. jellemző, hogy az idén kereken 90 millió forinttal nagyobb értékű árut adták át a kereskedőlemnek mint tavaly. a szövetség javaslatára számos tsz-ben megszervezték a háztáji termékek közös értékesítését. ennek eredményeként év végéig mintegy 10 millió forint többletbevételhez jutnak a közös gazdaságok, illetve a tsz-tagok. nyolc hónap alatt a háztáji gazdaságokból több mint 5 000 hizott-sértést és 2 130 vágómarhát értékesítettek a közös útján. ugyancsak a szövetség kezdeményezésére hét gépjavitó vállalkozást szerveztek a tagszövetkezetek, s ezzel számottevően csökkentették a javítási költségeket, megrövidítették a javítási időt. kidolgozták a tsz-ek részére a gazdaságos energia-vétel, valamint a baromfió lakfűtési módszerét. ezzel évente körülbelül 2.5 millió forintos megtakarítást érhetnek el. /mti/

--

bb 54. bolgár szövetkezeti vezetők a hajduságban

vid-cs/tné-ju ká zs

1968. október 29.

a bolgár szövetkezetek szövetségének hazánkban tartózkodó küldöttsége, sz. szülemezov elnök vezetésével, kedden hajduböszörményre látogatott. a vörös csillag tsz székházában lévai sándor, a városi pártbizottság első titkára, szombati andrás, a városi tanács elnöke fogadta a vendégeket, majd gall sándor főagronómus adott tájékoztatást a 20 évvel ezelőtti alakult közös gazdaság eredményeiről. a vendégek megtekintették az üzemet, majd a hajduböszörményi termelőszövetkezetek baromfitenyésztési társulását. /mti/

--

17.37/-s

1812 Luk

18 sz

- 32 -

bb 55. a tankönyvkészítő nyomdák versenyének eredménye

t tf/j-ju sr la

1968. október 29.

a művelődésügyi minisztériumban kedden dr. siklós margit, a kiadói főigazgatóság helyettes vezetője kihirdette a tankönyveket készítő nyomdáknak az 1968-69-es iskolai könyvek

előállításával kapcsolatban kiírt munkaversenyének eredményét. az ünnepségen - amelyen részt vett Gerlach Ferenc, a nyomdaipari szakosztály vezetője, a szövetség titkára is, és jelen voltak a nyomdák gazdasági és társadalmi vezetői - siklós margit elmondta, hogy a mostani tanévre összesen 790féle tankönyvet készítettek, ehhez 3300 tonna papírt használtak fel, és a kiadványok együttes példányszáma 12 és fél millió volt.

ez első helyezést ért el - különböző kategóriákban - az athenaeum és az egyetemi nyomda, valamint a felsőoktatási jegyzetellátó vállalat és a zeneműkiadó nyomdaüzeme. második díjjal jutalmazták - megint csak különféle kategóriákban elért eredményeik alapján - az egyetemi, a franklin és a szegedi nyomda kollektíváját. a harmadik díjat a zrínyi nyomda kapta. a szikra lapnyomdát tüntették ki a nyomdák közötti kooperáció díjával. dicséretben részesült a bács-kiskun megyei nyomda lajosmizsei üzeme. /mti/

--

bb 56. az őszirózsás forradalom

k ol/lk-ju sr la

1968. október 29.

50. évfordulója alkalmából kedden ünnepséget rendeztek a józsef attila művelődési központban. bartik jánosnak, a hazafias népfront xiii. kerületi alelnökének megnyitó szavai után garami gyöngyi, a népfront xiii. kerületi titkára mondott beszédet. a megemlékezést műsor követte, neves fővárosi művészek közreműködésével. /mti/

--

17.40/szb

1814 Luk

18 sz

-33-

bb 57. magyar és vietnami fiatalok szolidaritási találkozója
budapesten

dl/gk/-s sr la

1968. október 29.

a kisz központi bizottságának és budapesti bizottságának, valamint az eötvös loránd tudományegyetem kisz-bizottságának meghívására hazánkban tanuló vietnami diákok és fiatal értelmiségiek, illetve magyar egyetemi és főiskolai hallgatók találkoztak kedden az eötvös loránd tudományegyetem aulájában. a vietnami nép iránti szolidaritás jegyében megrendezett összejövetelen le huu van, a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front budapesti állandó képviselőténak titkára számolt be az amerikai agresszorok ellen vívott küzdelem új sikereiről, a déli szabadságharcosok offenzívájának eredményeiről, köszönetet mondott népünk, ifjuságunk szolidaritásáért, proletár internacionalista támogatásáért, amely még határozottabb helytállásra buzdítja a hazafiakat.

dr. gombár józsef, a kisz központi bizottságának osztályvezetője, az országos egyetemi és főiskolai tanács főtitkára hangsúlyozta: hazánk felsőoktatási intézményeinek hallgatói a világ haladó ifjuságával együtt emelték és emelik fel szavukat az egyesült államok büntös, népiirtó háborúja ellen és tetteikkel is kifejezésre juttatják cselekvő szolidaritásukat. megemlékezett arról, hogy a leendő tanárok, mérnökök, orvosok, közgazdászok demonstrációk sorozatán bélyegezték meg az agressziót és a vietnami nép terheinek enyhítéséből is részt vállaltak. egy év alatt 200 ezer forintot fizettek be a kisz szolidaritási csekk-számlájára. budapesten minden hatodik, vidéken minden negyedik egyetemista és főiskolás vért adott a vietnami sebesültek gyógyításához. több mint negyven felsőoktatási intézményben kiállításokon mutatták be a vietnami nép szabadságharcának dokumentumait. mindenütt szeretettel veszik körül a hazánkban tanuló vietnami diákokat, akik a kiszistáktól is segítséget kapnak feladataik megoldásához.

a továbbiakban magyar és vietnami fiatalok adtak műsort. végül a résztvevők felhívást fogadtak el, amelyben arra szólították fel az egyetemek és főiskolák kisz-szervezeteit, hogy a jövőben is tartsák ébren, erősítsék a vietnami nép iránti szolidaritást. karolják fel a hazánkban tanuló vietnami fiatalokat, s nyujtsanak számukra lehetőséget népük hagyományainak, kultúrájának terjesztésére. adjanak minél több alkalmat arra, hogy vietnam fiai-lányai széles körben ismertethessék népük harcát, céljait az idegen betolakodók ellen vívott küzdelem sikereit. /mti/

17.55/ju

11/12/20

18 ref

-34-

bb 59. sajtótájékoztató az őszi-téli konfekcióról

t kf/hné-ju ie la

1968. október 29.

a női és lánykaruha nagykereskedelmi vállalat kedden délután házi divatbemutatóval egybekötött sajtótájékoztatót ismertette őszi-téli kínálatát, újdonságait.

a vállalat monopolcikke a szombathelyi lakástextil vállalat termékéből, a mű-teveszörből készült női felöltő, téli-kabát és műszörme-bélelés. a kollekció többsége a mai divatnak megfelelően sportos jellegű. a kabátokat variálható valódi és műszörme-gallérral díszítik. a gallérokat külön is forgalomba hozták. a hazai alapanyagból készült kabátokon kívül csehszlovák, román, angol és francia műszörme-kabátokat is kaptak télire az üzletek.

a bemutató „különlegessége”, hogy szemléltette: a vállalat teljesítette korábbi ígéretét, az őszi-téli idényre a női kabátokat és szövetruhát már teljes méretválasztékban egészen 62-es számig árusítják. /mti/

.-.

bb 67. napirenden: a felmondási jog, a kártérítési kötelezettség, a humánus helyes értelmezése - a munkaügyi döntőbizottsági elnökök második országos tanácskozása

t sl/m-ju ie la

1968. október 29.

kedden az építők székházában tartották a munkaügyi döntőbizottsági elnökök második országos tanácskozását. a konferencián részt vett dr. korom Mihály igazságügyminiszter és dr. szénási Géza legfőbb ügyész is. a beszámolót veres józsef munkaügyi miniszter tartotta s ezt dr. bekl sándor szot titkár korreferátuma követte.

/ folyt. köv. /

18.05/-s

18/12/20

18 ref

- 35 -

bb 67. / napirenden : a ... 1. folyt./-ju

a miniszter elmondotta, hogy az országban jelenleg hétezer munkaügyi döntőbizottság működik, s a bizottságok ötvenezer tagja évente 100 000-nél több vitát dönt el. az ügyek nagy többségében helyesen foglalnak állást, határozataiknak a lig egyötödét tartják sérelmesnek az érdekeltek, s a megfellebbezett elsőfokú döntéseknek is több mint a felét helyben hagyják a felsőbb fórumokon. sok azonban meg a javítani való is. a leggyakrabban előforduló hiba a határidők be nem tartása. ennek egyik oka, hogy sokhelyütt csak a bizonyítékok beszerzése után tűzik ki a tárgyalást, pedig ezt a panasz beérkezése után azonnal megtehetnék. az ügyek elhuzódását okozza az is, hogy többnyire nincs megfelelő munkamegosztás a bizottsági elnökök és helyetteseik között.

ezután a miniszter arról szólt, hogy a jogalkalmazás néhány területén még nem alakult ki egységes felfogás. idesorolható a munkaviszony megszüntetésének kérdése. az új szabályozás szerint mind a vállalat, mind a dolgozó szabadon felmondhat, s a vállalat azonban továbbra is köteles a felmondást írásban megindokolni. a miniszter felhívta a figyelmet, hogy a munka törvénykönyve nem tartalmaz felmondási okokat, tehát a vállalat bármely indok alapján felmondhat. a vállalat ellen beadott panasz esetén a döntőbizottság is csak azt vizsgálhatja, hogy a felhozott indok, például az igazolatlan hiányzás, megfelelő-e a valóságnak. ha helytállónak bizonyul, úgy a felmondást még méltányossági alapon sem helyezheti hatályon kívül a döntőbizottság. fel kell azonban lépnie, ha joggal való visszaélést tapasztal.

a miniszter rámutatott, hogy a vállalat csak rendkívüli indokolt esetben mondhat fel azoknak az embereknek, akik hosszú ideje ott dolgoznak, az átlagosnál jobb munkát végeznek és például a magatartásuk. hangsúlyozta, hogy a kedvezmény csak azoknak jár, akiknél mindhárom feltétel megvan. ehhez akkor is ragaszkodniok kell a döntőbizottságoknak, ha a vállalati kollektív szerződés enyhébb szabályokat ír elő. rendkívül indokoltnak viszont akkor kell itélni a helyzetet és helyt adni a felmondásnak, ha a munkaviszony fenntartása a vállalat számára tarthatatlan helyzetet jelentene, vagy számára aránytalan teherrel járna. ilyen rendkívüli eset például, amikor az összes olyan munkakör megszűnik, ahol a dolgozó képzettsége, képessége alapján foglalkoztatni lehet.

a miniszter ezután arról szólt, hogy egyes döntőbizottságok rosszul értelmezett humanizmusból gyakran indokolatlanul mérsékelik a fegyelmi büntetéseket. az ittias állapotban elkövetett fegyelmsértést sokan szinte bocsánatos bűnnek tekintik.
/ folyt. köv. /

18.20/-s

17.14 Leli
18.20

- 36 -

bb. 67. / napirenden a... 2. folyt./m

időnként enyhén itélik meg a társadalmi tulajdon szándékos megkárosítóit is. egyes bizottságok visszahelyeznek pénztárosi, üzletvezetői, fizetőpincéri, osztályvezetői állásokba sikkasztókat, mondván, hogy csupán kis összeggel károsították meg a vállalatot, vagy ügyfeleiket. a pannonia szálloda és vendéglátóipari vállalat egyik kávéfőzőnöje például gyakran blokk nélkül adott ki szeszestalt és az italmérésnél a vendégeket többször megkárosította. korábbi jó munkájára hivatkozva a vállalati munkaügyi döntőbizottság áthelyezésre enyhítette az elbocsátási büntetést, a fővárosi munkaügyi bizottság ugyanezzel az indokkal tovább mérsékelte a fegyelmi büntetést. ez a megbocsátó álláspont nem lehet nevelő hatású, ezért káros.

helytelen az a gyakorlat is, hogy egyik-másik egyeztetőbizottság azért helyez hatályon kívül fegyelmi büntetéseket, mert a bíróság, az ügyészség, vagy a nyomozó hatóság, amey eredetileg az ügyet tárgyalta, megszüntette a büntető eljárást és az ügyet a vállalathoz tette át. ezek a bizottságok helytelenül nem veszik figyelembe, hogy a bűnüldöző vagy büntető szervek éppen azért teszik át a kisebb jelentőségű ügyeket a vállalathoz, hogy megfelelő fegyelmi határozattal maga a vállalat büntesse meg, nevelje a cselekményt elkövető dolgozót, amikor a bíróság egy-egy ilyen ügyet a vállalatra ruház át, egyben feltételezi is, hogy ott megfelelő nevelő hatású fegyelmi döntés születik.

a döntőbizottságok gyakran a vállalat által kiszabott kártérítési összegeket is indokolatlanul csökkentik. ez év második negyedében a fővárosi vállalatoknál keletkezett károk miatt kiszabott kártérítési összegeket a döntőbizottságok körülbőlül egyharmaddal mérsékeltek, s fellebbezés folytán a területi munkaügyi bizottság további hasonló mértékű csökkentésről döntött. többnyire a felelősségre vont dolgozók egyébként jó munkával, családi körülményeivel, anyagi helyzetével indokolják a kedvezőbb határozatot. figyelembe kell azonban venni, hogy többnyire már a vállalat is tekintettel van milderre, amikor kiszabja a kártérítést.

/ folyt. köv. /

18.25/ju

18.25 Leli
19.2

-37-

bb 67. /napirenden : a 3. folyt./-ju

a miniszter hangsúlyozta, az említett hiányosságok el-
lenére a döntőbizottságok munkája állandóan javul, s felhívta
figyelmüket, hogy az eléjük kerülő ügyeket szigorú törvényes-
séggel és emberséggel intézzék.

dr. beckl sándor, a szot titkára korreferátumában ki-
emelte, hogy a döntőbizottságok a panaszokat általában körül-
tekintően, alaposan vizsgálják és helyes döntésekre törekednek.
ennek köszönhető, hogy az elmúlt években tovább szilárdult a
szocialista törvényesség. ez is tükrözi, hogy a döntőbizottságok
elnökeinek és tagjainak nagy többsége politikailag és szakmai-
lag felkészült feladatára. esetenként viszont tapasztalható,
hogy laza, enyhe határozatokat hoznak, különösen azoknál a vál-
lalatoknál ahol nagy a munkaerőhiány. attól tartanak, hogy ha ha-
tározottan fellépnek a törvénytelenség, a fegyelemsértés
a kárt okozók ellen, akkor azok kilépnek a vállalattól. hiba
volna figyelmen kívül hagyni a munkaerőhiányt, mint objektív
tényt, ezt azonban nem lehet liberálizmussal, elnéző magatartá-
ssal megoldani. a fegyelemsértések, sőt bűnök elnézése demo-
ralizálja a kollektívát és sérti a fegyelemzett emberek igazság-
érzetét.

a szot titkára ezután arról beszélt, hogy hatékonyabban
kell támogatni a döntőbizottságokat, s a vállalatok igazgatói-
nak is segíteniük kell őket munkájukban. majd rámutatott; azt
várjuk a döntőbizottságoktól, hogy szocialista szellemben, az
emberi humánitástól áthatva, az összes körülményeket mérlegelve
hozzák meg döntéseiket. a döntőbizottság arra is figyeljen,
hogy mely fegyelemsértések ismétlődnek és erre hívják fel a szak-
szervezet figyelmét. vannak olyan ügyek is, amelyek a munkaügyi
döntőbizottság útján nem orvosolhatók, gyakran előfordul,
hogy az egyébként formailag jogos felmondás mögött a szocialista
erkölcsöt sértő okokat látnak a döntőbizottságok. a szot tit-
kára kérte; ilyen esetekre is hívják fel a szakszervezeti bi-
zottságok figyelmét, hogy azok indokolt esetben élhessenek vétő-
jogukkal.

/ folyt. köv./

18.30/ju

1879 Lev

19

-38-

bb. 67. /napirenden a .. 4. folyt/m

a szot titkára befejezésül az 1969-70 évekre szóló
kollektív szerződések kidolgozásáról beszélt, amiben a
munkaügyi döntőbizottságok közreműködésére is számítanak a
szakszervezetek.

a tanácskozáson felszólalt dr. szénási géza legfőbb
ügyész is. utalt arra, hogy számos ügyet, amivel azelőtt
a bíróságok foglalkoztak, most a döntőbizottságok tárgyalnak.
munkájuk egyre javul, s jóllehet az eljárási szabályok be-
tartásában itt-ott még vannak zökkenők, az ügyek érdemi
intézése ellen mind kevesebb a panasz.
veres józsef beszámolójának egy részletéhez csatlakoz-
va kiemelte, hogy az eddiginél is nagyobb körültekintéssel
kezeljék azokat az ügyeket, amelyeket az ügyészség a vállalata-
tok hatáskörébe utal. felhívta a döntőbizottságok figyelmét
néhány különösen kényes témakör gondos kezelésére. ezek
közé tartozik azoknak az ügye, akiket közérdekű bejelentésük
miatt sújtottak fegyelemmel. körültekintően vizsgálni kell
ilyenkor, hogy valóban a köz érdekében tett lépéseket torolta-e
meg a vállalat, vagy a vállalat elleni bejelentésük csupán
a féle preventív lépés volt s erre hivatkozva kívánják
elkerülni a megérdemelt fegyelmi büntetést.

a délutáni ülésen szóla fel dr. korom Mihály igazság-
ügyminiszter. hangsúlyozta, hogy fontos társadalmi és
egyéni érdek a vállalat és a dolgozók közötti viták igazsá-
gos eldöntése, a döntőbizottságok a vállalatok többségénél
jól dolgoznak, lelkiismeretesen döntenek, ennek ellenére a
bíróságok elé is jelentős számú ügy kerül fellebbezés nyomán.
az elmúlt két évben a járásbíróságok az eléjük került ügyek
több, mint 40 százalékában megváltoztatták az alsóbb-
fokú döntést. a vállalati döntőbizottságok különösen enyhén
ítélik meg azt a felelősséget, amely a vállalatot a dolgozók
egészségéért és testi épségéért terheli. többnyire azt állapít-
ják meg, a baleset nem a vállalat mulasztása miatt
következett be, holott akkor is az üzemé a
felelősség, ha a baleset előidézésében vétlen ugyan, de azt
megfelelő intézkedésekkel mégis el lehetett volna hátrítani.

a miniszter ezután néhány sajátos, többnyire nehezen
tisztázható fegyelmi esetre tért ki, a többi között a leltár-
hiány kérdésére. közölte, hogy illetékes szervek foglalkoznak
ezzel kapcsolatban további jogi szabályozás kidolgozásával.
helyeselte, hogy a döntőbizottságok szóvateszik, jelzik a
joggyakorlatban tapasztalható egyes ellentmondásokat, tisztá-
zatlan kérdéseket. kérte, hogy ebben továbbra is legyenek az
igazságügyi és munkaügyi szervek segítségére.

/folyt. köv./

18.40/ju

1874 Lev

19

-39-

bb 67. / napirenden: a ... 5. folyt./-ju

a tanácskozás végén kitüntették a döntőbizottságok számos vezetőjét és tagját. veres józsef a munka-érdemrend bronz fokozatát három, a különböző tárcák „ kiváló dolgozó, „ kitüntetését és miniszteri elismerő oklevelét 21 döntőbizottsági elnöknek, illetve tagnak nyújtotta át. földvári aladár, a szot alelnöke a szakszervezeti munkaért érdemérem arany és ezüst fokozatait adta át a döntőbizottságok munkájában résztvevő 26 dolgozónak.

/mti/

..-

bb 68. építőipari tsz-vállalkozás szabocsban

a vid-cs/tné-ju la

1968. október 29.

nyiregyháza-sóstó gyógyfürdőn kedden megalakult hazánk legnagyobb tsz építőipari közös vállalkozása. a vállalkozás 1969-től ellátja a megye mezőgazdasági termelőüzemeinek beruházási feladatait. a vállalkozás a tiszamenti tsz-ek területi szövetségének hatáskörébe tartozik és 79 tagszövetkezet száma

dolgozik. a tervek szerint a közös vállalkozás 1969-ben 65 millió, 1972-ben pedig már 120 millió forint értékű építőipari munkát végez. ugyancsak feladata lesz a szakosodó nagyüzemek - többek között a gyümölcs-, a zöldség-, az aprómag, valamint az ipari növény-termesztő gazdaságok járulékos beruházásainak megvalósítása. az építés programjában szerepelnek tárolóházak, csomagoló, manipulációs épületek, szárító-pajták, hűtő-házak és természetstechnikai épületek a társulás nemcsak a termelőszövetkezeti építőipari brigádokat egyesíti hanem a kis kerestetű, eddig vándorló ipari szakmunkásokat és kisiparosok számára is állandó kereseti lehetőséget, munkaalkalmat teremt. /mti/

..-

18.50/ju

18.50 Zseh

19.2

-40-

bb 58. a szovjet kultúra hete a magyar rádióban

10/1-j-ju sr la

1968. október 29.

mint az már hagyomány, az idén is a nagy októberi szocialista forradalom évfordulója alkalmából - november 4- és 10. között tartják a szovjet kultúra hetét a magyar rádióban. a hét folyamán többször is műsorra tűzik, a moszkvai nagyszínház már elhunyt, de a közelmúlt években hazánkban is vendégszerepelt karmester nyikolaj anozov felvételeit. a híres dirigenst 1962-ben a z mszbt aranykoszorú jelvényével jutalmazták, a magyar-szovjet zenei kapcsolatok kialakításában végzett tevékenységéért. közreműködésével hallgatják a zenebarátok egyebek között csakovszkij v. és vi., prokofjev vii. szimfóniáját, ravel spanyol rapszódiaját és hacsaturján zongoraversenyét lazarij berman tolmácsolásában.

további érdekességek a gazdag kulturális programból: három részben - november 4-én, 6-án és 7-én - bemutatják a kossuth-adón fagyajev az ifjú gárda című regényének rádióváltozatát, s ugyancsak 4-én tart bemutatót a rádiószínház is: mar bajdzsijev párbaaj című művét sugározzák. a szereplők: vass éva, gábor miklós, bessenyei ferenc és möricz ildikó.

majakovszkij verseinek új fordításával ismerkedhetnek meg a rádióhallgatók. a kérdéses tudománya címmel vidám jelenetet hallhatnak nyikolaj kvitko szovjet író tollából. november 6-án szovjet irodalmi est lesz a kossuth adón, s ugyanaz nap közvetítik a petőfi rádió, látogatását, a a magyar-szovjet baráti társaságnál.

november 7. műsorából kiemelkedik f. j. tyitovnak, a szovjetunió budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövetének ünnepi beszéde, amelyet 17,55 órakor sugároz a kossuth-rádió. este 21 órakor leningrádi zenei magazint közvetítenek az évfordulón.

november 8-án ismételten előadják vlagyimir kirson színművét, a szelek városát, s 9-én „ ember - ez a nevünk, „ címmel a fiatal szovjet költők verseiből adnak válogatást.

a zene barátai a hét végén a moszkvai nagyszínház művészeinek előadásában hallhatják csajkovszkij anyegin című operáját, s vasárnap megismerkedhetnek irina arhipova új lemezeivel. /mti/

..-

18.55/ju

19.02 Zseh

19.3

-41-

bb 62. béke-mozgalmi tanácskozás budapesten

hné/-s sr la 1968. október 29.

az országos béketanács kezdeményezésére október 30-án és 31-én budapesten ülést tartanak a béke-világtanács-hoz tartozó hét szocialista ország béke-mozgalmának küldöttei. a bolgár, a csehszlovák, a lengyel, a magyar, az ndk-beli, a román és a szovjet béke-mozgalmak képviselői megvitatják a vietnami szolidaritási akcióval kapcsolatos feladatokat, európa biztonságának időszerű kérdéseit, a béke-világtanács akcióit és a béke-mozgalom 20. évfordulója méltó megünneplésére tervezett programokat./mti/

bb 64. ünnepek a polgári demokratikus forradalom 50. évfordulója alkalmából

vid/fm/fné/-s ká la 1968. október 29.

kedden az ország több vidékén megkezdődött a forradalmi évfordulókra emlékező ünnepeksorozat. a nyíregyházi jósa andrás muzeumban dr. gombás sándor, az mszmp szabócs megyei bizottságának titkára megnyitotta „a polgári demokratikus forradalom és a tanácsköztársaság ötven éve”, című emlékkiállítás, amelyen gazdag anyag - képek, dokumentumok, plakátok és korabeli sajtótermékek sokasága szemlélteti kronológiai sorrendben a századforduló politikai légkörét, az első világháború előzményeit és következményeit, a polgári forradalom és a tanácsköztársaság országos és megyei eseményeit. - este a nyíregyházi móríczi szigmond színházban - a szakszervezetek megyei tanácsa és a hazafias népfront megyei bizottsága rendezésében - díszünnepségen emlékeztek meg a polgári demokratikus forradalom ötvenedik évfordulójáról. az ünnepeken - amelyen a munkásmozgalm veteránjai is részt vettek -, dr. p. szabó gyulának, a hazafias népfront megyei bizottsága elnökének megnyitóját után kanda páll, a szakszervezetek megyei tanácsának vezető titkára mondott beszédet.

tokajban is megkezdődtek a hármas évforduló ünnepei. a pártbizottság épületében kamara-kiállítás nyílt, amely a polgári demokratikus forradalomnak, a kommunisták hősi harcainak és a tanácsköztársaság dicső napjainak állít emléket. a kiállításon látható több mint 300 dokumentumot - rőplapokat, naplórészleteket és más iratokat, fényképeket, valamint tárgyi emlékeket - nagyrészt a község veteránjai ajándékozták a helytörténeti múzeum baráti körének. az anyag az első világháború befejezésétől a fehér terror kitöréséig történelmi sorrendben mutatja be a helyi eseményeket.

/ folyt.köv./

19.05/-s

1912

1932

- 42 -

bb 64./ ünnepek.. 1. folyt./-s

veszprémben a hazafias népfront megyei bizottsága és a szakszervezetek megyei tanácsa tartott ünnepi megemlékezést az öszi forradalom 50. évfordulójáról. az ünnepeken mód a ladár tanszékvezető egyetemi tanár, a hazafias népfront országos tanácsának tagja mondott beszédet, majd a veszprémi petőfi színház több művésze és a városi liszt ferenc kórus adott műsort.

za laegerszegen a társadalmi és tömegszervezetek kezdeményezésére kedden történelmi szabadegyetem nyílt a megyei művelődési háznál. a hallgatók részére nyolc előadást tartanak a polgári demokratikus forradalomról, a kommunisták magyarországi pártjának megalakulásáról, valamint a magyar tanácsköztársaságról. az első előadást „ az októberi forradalom és magyarországról”, címmel honfi józsef egyetemi docens tartotta.

ugyancsak kedden a hazafias népfront heves megyei bizottsága és a szakszervezetek heves megyei tanácsa együttes ünnepi ülést tartott egerben a jubileumi évfordulók tiszteletére. mudriczki jános, az szmt vezető titkára ünnepi beszédben méltatta a polgári demokratikus forradalom jelentőségét./mti/

bb 61. súlyos közlekedési balesetek

fe/hné/-s sr la 1968. október 29.

kiss jános, 53 éves gépkocsivező tehergépkocsival nem adta meg az elsőbbséget a vii. kerületben, a bethlen gábor utca és a dembinszky utca kereszteződésében és összeütközött az 5-ös autóbusszal. a karambolnál zovorezt tiber, 30 éves budapesti lakos, a tehergépkocsi utasa súlyosan, a két gépjármű vezetője és egy-egy utasa könnyebben megsérült. a mentők mind az öt sérültet kórházba szállították.

a ii. kerületben, a völgy utcában éder lajos, 41 éves segédmunkás leesett az 56-os villamos lépcsőjéről és súlyosan megsérült. haász levante, 40 éves műszerész személygépkocsijával elmulasztotta a kötelező megállást a xiv. kerületben a telepes utca és löcsei ut kereszteződésében és járművével elütötte bornyász miklós 77 éves nyugdíjast. a mentők a sérültet kórházba szállították. haász levante ellen eljárás indult./mti/

19.10/szb

1912

1932

-43-

bb 60. Losonczi Pál, az elnöki tanács elnöke,

tné szb sr

1968 október 29.

Fock Jenő, a minisztertanács elnöke és Kállai Gyula, az országgyűlés elnöke fogadta Lőrincz N. Jánost, hazánkban a ghanai köztársaságba kinevezett új nagykövetét. Nagykövetünk kedden elutazott állomáshelyére Accrába. /mti/

--

bb 63. husz külföldi cég gyógyászati kiállítása

tsz/ szb la

1968 október 29.

A városligetben, a bnv 42-es számú pavilonjában kedden farmetorg, 68 elnevezéssel kiállítás nyílt. az osztrák gyógyszerészeti kamara védnöksége alatt husz külföldi cég mutatja be a magyar egészségügyi intézményeknek ajánlott gyógyászati berendezéseit, laboratóriumi felszereléseit és gyógyszereit. egy-egy cég számos vállalatot képvisel. a kiállítók között vannak osztrák, nyugatnémet, angol, olasz és dán vállalatok. a kiállítás szervezői elmondották, hogy a most budapesten megjelent külföldi cégek többsége már szoros kapcsolatban áll a magyar külkereskedelemmel, részben mint exportőrök, részben mint importőrök, és több magyar céggel kooperációs vagy licenyszerződéseket is kötöttek, tekintettel a magyar gyógyszeripar és orvosi gyógyszergyártás magas színvonalára.

a kiállítást november 6-ig tekintheti meg az érdeklődők. /mti/

--

kk 65. tizenöt százalékkal növelték árutermelésüket a győr megyei mezőgazdasági üzemek

b vid-cs/tné szb la

1968 október 29.

Horváth József, a győr-sopron megyei tanács vb elnökhelyettese kedden tájékoztatta a megye mezőgazdasági, erdészeti, faipari, élelmiszeripari, valamint a kereskedelmi vállalatok vezetőit, szakembereit az élelmiszerüggyel kapcsolatos időszerű termelési feladatokról. megállapította, hogy a bevezetett gazdasági ösztönzők, az önállóságot segítő intézkedések hatására megnövekedett a termelési kedv, javult a szervezés és előtérbe kerültek a korszerű agro- és zooteknikai módszerek. /folyt.köv./

19.10/ju

1968. 10. 29.

1968. 10. 29.

-44-

bb 65. /tizenöt százalékkal... 1. folyt./-szb

közölte, hogy a megyében kenyérgabonából holdanként 16,8 mázsás rekord-termésátlagot takarítottak be a tsz-ek. a minőségre jellemző, hogy az értékesített gabonák után ötmillió forint minőségi felárat kaptak. a jelenleg érvényes felvásárlási árak és a fakarmányjuttatási akciók kedvezően hatottak az állattenyésztésre. kilenc hónap alatt a megye tsz-eiből és háztáji gazdaságaiból 25 250 szarvasmarhát vásároltak fel, többet, mint tavaly egész évben. hasonló fejlődést mutat a sertés-felvásárlás is. a megye termelészövetkezetel és háztáji gazdaságai az 5/4 fontosabb mezőgazdasági cikkből 15 százalékkal több árut adnak az idén az országnak, mint a múlt évben. ugyancsak jó jel, hogy növekedett a gazdaságokban a beruházási kedv: az idén kétszer annyi mezőgazdasági létesítmény épül, mint a múlt esztendőben. egészen gesen fejlődik a tsz-ek kiegészítő tevékenysége, az innen származó jövedelem valószínűleg kétszerese lesz az előző évinek. a megyei végrehajtó bizottság nevében az előadó javasolta korszerű szarvasmarha- és sertéskombinátok szervezését, akár társulások útján is. az őszi munkák eredményeiről szólva megállapította, hogy a tervezett kenyérgabona vetésterület 80 százalékan már is földbe került a mag, ugyanakkor a betakarítás kissé elmaradt, főleg a szállítási nehézségek miatt. /mti/

--

bb 66. erdészeti gépbemutató

a vid-cs/tné szb la

1968 október 29.

a szombathegyi állami erdőgazdaság hidegkuti kerületében kedden nagyszabású gépbemutatót rendezett a vörös csillag traktorgyár és az erdészeti tudományos intézet. a bemutatón a dunántúli erdészeti, építőipari, vízügyi, valamint az olaj- és szénbányászati, a mezőgazdasági és a szállítási szakemberek ismerkedtek a földmunkát, a rakodást, szállítást és erdőművelést könnyítő korszerű erdő- és munkagépek legújabb típusaival. a hazai gyártmányú gépeken kívül svéd, norvég, csehszlovák, olasz és finn munkagépeket is bemutattak munka közben. a vörös csillag traktorgyár most első ízben mutatta be 10 tonnás dömpert és ue-50-es traktorját. általános érdeklődést keltett a finn gyártmányú fakéregző és fasílózó gép. ez utóbbi az a lacsonyabb értékű faanyagot felaprózza, akár a sílőzőgépek a kukoricaszárát, s ebből a nyersanyagból az ipar faforgács-lapot készít. a bemutató alkalmával a vörös csillag traktorgyár és a szombathegyi állami erdőgazdaság szerződést kötött: az erdőgazdaság vállalkozott a dutra gépcsalád és a hozzá tartozó munkagépsorok új típusainak kipróbálására, a traktorgyár viszont soronkívül javítja, karbantartja az üzemszerű kísérletre kiadott gépeket. /mti/

--

19.25/szb

1968. 10. 29.

1968. 10. 29.

-45-

bb 70. ünnepi megemlékezés a komszomol megalakulásának 50. évfordulója alkalmából

di/gk/-s sr la

1968. október 29.

a kisz központi bizottsága, budapesti és xlii. kerületi bizottsága nagygyűlést rendezett kedden a fém munkás művelődési otthonban a lenini komszomol megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére. részt vett az ünnepi megemlékezésen és az elnökségben foglalt helyet pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára, tóth mátyás, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, venéczi jános, a budapesti pártbizottság titkára, valamint társadalmi életünk számos más vezető személyisége. ott volt ny. szikacssov, a szovjetunió magyarországi nagykövetségének követ-tanácsosa, valamint b.p. ivanov altábornagy, az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet csapatok parancsnokának első helyettese és a komszomol több képviselője.

somogyi imrének, a kisz budapesti bizottsága első titkárának bevezetője és üdvözlő szavai után kárpáti sándor, a kisz központi bizottságának titkára mondott ünnepi beszédet.

- születésének félszázados jubileumán a magyar ifjúság, a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága és minden tagja testvéri szívvél köszönti a lenini komszomolt és legőszintébb jókívánságait küldi a szovjet haza hősi ifjúságának. e szép ünnepen szívből gratulálunk ahhoz, hogy a szovjetunió legfelső tanácsának elnöksége az októberi forradalom érdemrenddel tüntette ki a lenini komszomolt. nem kisebb az örömmünk és csodálatunk beregovoj úrhajósnak, a szozuz-3 hősének nagyszerű teljesítménye hallatán, - hangsúlyozta előljáróban majd rámutatott:

- a lenini komszomol a szocializmus, a kommunizmus ügyéért vívott ötvtizedes kemény és hősi harcában megőrizte és gyarapította a párt és a nép forradalmi hagyományait, s megteremtette saját tradícióját is. ezek alkotják az ifjúsági szervezet értékes szellemi kincsét, amelyből minden haladó és kommunista ifjúsági szövetség bőven meríthet.

kárpáti sándor meglepő szavakkal méltatta a komszomol utját, az új nemzedék nevelésében elért nagyszerű eredményeit.

- ma, testvérszervezetünk félszázados jubileumán, tisztelettel és kegyelettel hajtjuk meg az emlékezés zászlaját a hazánk felszabadításáért életüket áldozó ifjú hősök emléke előtt. önfeláldozásuk, elvtársaink helytállása, katonai tudása és szabadságszeretete szabadította meg a világot a fasizmus rémétől és hozta el népünk, ifjúságunk számára is a szocialista jövő ígéretét, - mondotta többek között, s a továbbiakban így folytatta:

/ folyt.köv./
19.32/-s

1941. 2. sz.

20. sz.

- 46 -

bb 70./ ünnepi megemlékezés... 1. folyt./-s

- a magyar kommunista ifjúsági mozgalom és a lenini komszomol baráti kapcsolata csaknem egyidős a komszomol születésével. a nagy októberi szocialista forradalom győzelmének hatására, a magyarországi forradalmi helyzet talaján alakult meg 1918. november 24-én a kmp és 1918. december 30-án a kimsz. kapcsolataink a lenini komszomollal az első perctől testvériek, mélyesen internacionalisták voltak. jóleső érzéssel mondhatjuk, hogy e barátság kiállta az elmúlt ötven esztendő sok viharát, s kapcsolataink - állandóan megújulva, sok színnel és formával gyarapodva - fejlődnek.

- mi, magyar ifjúkommunisták hittel valljuk - miként az elmúlt ötven év során forradalmi elődeink is oly sokszor hangsúlyozták -, hogy számunkra a lenini komszomol példakép volt és az is marad. példakép számunkra a komszomol azért, mert egyetlen ifjúsági szervezet sem alkotott nagyobbat, mint a szovjet ifjúságé. példakép számunkra, mert egyetlen ifjúsági szervezet sem hozott annyi áldozatot a szocializmus ügyéért, mint a szovjet ifjúságé. példakép számunkra a lenini komszomol abban is, hogyan kell tántoríthatatlanul hűnek lenni a kommunista párthoz, a marxizmus-leninizmus, a kommunizmus eszméjéhez. példakép számunkra a komszomol szocialista hazájának mélyes szeretében, szilárd internacionalista hitében és tetteiben. ebben van ereje, nemzetközi tekintélye, ezért tekintünk rá úgy, mint igaz barátra, harcedzett és tapasztalt testvérré.

- a lenini komszomol ötven éves, de mindig fiatal volt és fiatal is marad, mert a legkorszerűbb eszme, a marxizmus-leninizmus szellemében neveli a szovjet fiatalokat, mert a legkorszerűbb társadalom, a kommunizmus építésére mozgósítja tagjait, mert a leghaladóbb eszme megvalósítójának, a kommunista pártnak a vezetésével dolgozik, - mondotta többek között kárpáti sándor.

ezután v.g. szvisztyelin százados, az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet csapatok komszomol-osztályának helyettes vezetője szólt fel, s tolmácsolta a szovjet ifjúkommunisták üdvözlését a nagygyűlés résztvevőinek, a magyar fiataloknak. végül ünnepi műsor köszöntötte az 50 esztendő komszomolt.
/mti/

--

19.38/-s

1941. 2. sz.

20. sz.

- 47 -

bb 69. kubai művészegyüttes érkezett budapestre

t pr/gk-ju sr la

1968. október 29.

negyven tagu kubai művészegyüttes érkezett kedden budapestre. a társulat európai körútján látogatott el magyarországra, s a legnevesebb kubai művészek közreműködésével mutatja be a híres kubai tánczenét, a hagyományos latin-amerikai rumbát és csa-csa-csát. a tánczenei együttes november 1-én mutatkozik be a fővárosi operett színházban, majd még két budapesti fellépés után gyulára, illetve makóra, székesfehérvárra és salgótarjánba utazik. /mti/

bb 71. az utóbbi évtizedben nyolc évvel növekedett a mecseki szénbányászok életkora - pécselt tartotta elnökségi ülését a bányai ipari dolgozók szakszervezete

b vid- fm/tr-ju la

1968. október 29.

a szakszervezetek valamint a kormány határozatai felhívták a felügyeleti, a gazdasági és a mozgalmi szervek figyelmét, a bányászat biztonsági helyzetének javítására, a baleset-elhárítási tevékenység fokozására, - a halálos és súlyos balesetek csökkentése érdekében. e feladat megvalósítása jegyében tartotta ülését kedden pécselt a bányai ipari dolgozók szakszervezetének elnöksége, amely a tizennyolcezer embert foglalkoztató mecseki szénbányák biztonságtechnikai helyzetét, a baleseti mutatók alakulását, az ezzel kapcsolatos vállalati és szakszervezeti munkát vitatta meg az utóbbi nyolc év munkáját, eredményeit összefoglaló vállalati és szakszervezeti tájékoztató jelentés alapján. a meszesi bányász szállóban rendezett elnökségi ülésen résztvett komár andrás, a bányai ipari dolgozók szakszervezetének titkára, havrán istván, az obf elnöke, haracska imre az obf elnökhelyettese, tamási istván, az egyesült magyar szénbányák elnöke, bogár józsef, a szakszervezetek megyei tanácsának vezető titkára, valamint a mecseki szénbányák vezetői és a szakszervezeti bizottság tagjai.

/ folyt. köv./

19.48/-s

1942el

20 s

- 48 -

bb 71. / az utóbbi évtizedben... 1. folyt./-ju

a mecseki szénbányák biztonsági helyzetére nagy hatással van a hegységnyomás, fokozott tűz-, gáz-, robbanás- és porveszély. ezek megelőzésére, elhárítására, a nehéz fizikai munka csökkentésére fontos műszaki intézkedések történtek. ezek eredménye többek között, hogy a bányák korszerűen biztosított vágatáránya meghaladta a 90 százalékos, vagyis ma már elvi legminden vágatot korszerűen biztosítanak a mecseki szénbányákban. 1960 óta a géppel felrakott szén mennyisége megkétszereződött, a földalatti gépi szállítás pedig 27.8 százalékról 84 százalékra nőtt. a műszaki fejlesztés eredménye, hogy a másfél millió tonnás évi termésnövekedés ellenére a három napon túl gyógyuló sérüléssel járó balesetek száma az 1960. évi 3.900-ról 2590-re csökkent. ezzel szemben nem érték el a kívánt eredményt a súlyos és halálos balesetek számának csökkentésében. a vizsgálatok megállapították: a halálos balesetek többsége előre nem látható ok következménye, vagy a dolgozók figyelmetlenségéből és szabálytalan munkavégzéséből adódik. csak elenyésző a műszaki hiányosságból bekövetkező halálos baleset. ez arra figyelmeztet, hogy szükséges a dolgozók munkafegyelmének megszüntetése a műszaki ellenőrzés fokozása, munkavédelmi órök tevékenységének nagyobb mérvű igénybevétele. a bányászkatatók közreműködésével megvalósított por-elhárítás, az erre a célra fordított 200 millió forint, továbbá a bányászok életszínvonalának javulása és a munkaidő-csökkentés együttes hatásának köszönhető, hogy a mecseki szénmedencében a bányászok életkora az utóbbi évtizedben átlagosan nyolc évvel hosszabodott.

a mecseki szénbányászok egészségvédelme, a tömeges bányakatasztrófák megelőzése érdekében a jövőben is fontos intézkedéseket tesznek a szénmedencében, mégpedig a biztonság és a gazdaságosság elvének egyeztetésével. ilyen lesz többek között az önjáró fejtésbiztosítás, a korszerű panelbiztosítás bevezetése, s az üzemek megfelelő műszerekkel, riasztóberendezéssel való ellátása. mivel öt évi szünet után a pécsi területen ismét a mélybányászat kerül előtérbe, fontos feladat lesz a gázkibővítésveszély elleni küzdelem. /mti/

19.35/ju

1942el

20 s

-49-

bb 72. új vízművet adtak át ácsón - percnként egy forint har-
minc fillér megtakarítás

a vid-fm/tr-ju la

1968. október 29.

különleges, nagyteljesítményű, vízművet adtak át az ácsi
cukorgyárban, a szivattyukat, átmenelő berendezéseket magában fog-
laló vízműtorony a duna árterében épült. a három emeletes beton-
toronyot tökéletes szigeteléssel készítették, s ha
a folyam áradásakor két emelet magasságig el is lepi a víz, belse-
jében akkor is zavartalanul dolgozhat a kezelő személyzet. az
épületet a legnagyobb áradáskor is szárazon közelíthetik meg,
az építmény teteje ugyanis egy síkban fekszik a helyi dombtet-
vel, ahonnan lengő hid vezet a harmadik emeleti bejáratához. az
építkezés befejező szakaszában a szereléseknél buvárok is közre-
működnek: a duna medrében őket fektették le a szivócsöveket.

a 10 millió forintos költséggel létesített vízmű vég-
legesen megoldja a gyár vizgondját. napi kapacitása meghaladja
a 20.000 köbmétert, s munkába állításával gazdaságosabbá válik
a cukorgyártás. a dunából kapott lágyabb víz ugyanis nem rongál-
ja annyira a berendezéseket, mint a conco patak eddig használt
rendkívül kemény vize. ezenkívül a korszerű vizkiemelővel lényeg-
esen kevesebbe kerül a gyár vizellátása. a duna vízéért köbméte-
renként tizenhárom fillérrel kevesebbet fizetnek, mint a conco
patak vízéért, s így az új vízmű üzembehelyezésével percnként
egy forint harminc fillért megtakarítanak. /mti/

--

bb 74. károlyi mihályné előadása szolnokon

vid-dm/tné-ju la

1968. október 29.

a polgári demokratikus forradalom 50. évfordulója al-
kalmából szolnokon kedden este ünnepi ülést tartott a tit
szolnok megyei szervezetének történelmi szakosztálya. az ülé-
sen, együtt a forradalomban, címmel károlyi mihályné tartott
előadást az ötven év előtti történelmi jelentőségű eseményekről
és károlyi mihály szerepéről az új, szocialista magyarország meg-
teremtéséért vívott harcban. /mti/

--

20.00/-s

2006. 2. 21.

2006. 2. 21.

- 50 -

bb 75. áramlás- és hőtechnikai laboratóriumot adtak át a
miskolci nehézipari műszaki egyetemen

a vid-fm/tr szb la

1968 október 29.

a miskolci nehézipari műszaki egyetemen kedden adták át
rendeltesének az áramlás- és hőtechnikai gépek tanszékének
új laboratóriumát. a csaknem 700 négyzetméteres üzemcsarnok
átadásánál megjelentek a csepel autógyár, a ganz mávag, a diós-
győri gépgyár, valamint a budapesti műszaki egyetem küldöt-
tei is.

dr. cibere tibor kossuth-díjas tanszékvezető egyetemi ta-
nár, a gépészmérnöki kar dékánja avató beszédében elmondotta,
hogy 1960 óta végeznek a tanszéken tudományos kutatást, amely-
nek eredményeit az ipar is igen jól hasznosítja. elvégezték töb-
bek között a csepeli kerékpárüzem részére a pannónia motorke-
rékpár mechanikai vizsgálatát, - amely a motorok teljesítőké-
pességének továbbfejlesztéséhez szolgáltatott tudományos ada-
tokat, - a diósgyőri gépgyár részére az új típusú szivattyúk ha-
tásfok-vizsgálatát, a kazincbarcikai borsodi vegyi kombinátnál
pedig az óriás-kompresszorok teljesítőképességének mérését.

vida györgy docens beszámolt arról, hogy az új laborató-
riumban mintegy három és félmillió forint értékű gépi berende-
zésen felül ötmillió forint értékű korszerű műszer teszi lehe-
tővé a legkomplikáltabb vizsgálatok elvégzését. olyan beren-
dezésekkel rendelkezik a laboratórium, mint többek között közép-
európa legnagyobb, 20 tonna terhelésű áramlás-technikai műsze-
re, amelyet szivattyúk teljesítményének hitelesítésére használ-
nak. a tanszék konstruálta a belsőégésű motorok vizsgálatához
szükséges elektronikus fordulatszám-láló berendezést.

az új létesítmény lehetőséget nyújt a nagy teljesítményű
turbinák hatásfokának, valamint konstrukciójának vizsgálatára
is. /mti/

--

20.00/-s

2006. 2. 21.

2006. 2. 21.

- 51 -

bb 73. vegyianyagok az építőiparban - kiállítás és előadások miskolcon

1968. október 29.

vid fm/tr-ju la

az építőanyagokat gyártó vállalat és az építéstudományi egyesület miskolci csoportja kedden miskolcon, a mész technika házában termékbemutatóval egybekötött előadásokat tartott a vegyianyagok építészeti hasznosításáról.

több mint száz építőipari szakemberrel ismertették azokat az újabb vegyianyagokat, amelyek a cement kötését, az épület felületek korrozio elleni védelmét szolgálják. a vállalat legrecenit gyártmányfejlesztési laboratóriumának képviselői pedig számoltak a műanyagok felhasználásra vonatkozó kutatásairól.

a gyártmányokat ismertető kiállításon több mint fél száz olyan vegyianyagot mutattak be, amelyeket már gyártanak és amelyek közül az építőipar már számosat alkalmaz is. /mti/

bb 76. jubileumi megemlékezés dunaujvárosban

1968. október 29.

vid-fm/tr-ju la

a dunaujvárosi népfőntbizottság az őszirózsás fordalom és a kmo megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére kedden ünnepi estét rendezett a bartók béla művelődési házában. simon ferenc népfőnt-elnök ünnepi beszéde után, rohanó a forradalomra, címmel helyi művészeti együttesek adták műsorát a központi énekkar és a szimfonikus zenekar többek között előadta mérész ignác művésztanárnak tóth árpád egyik költeményére írt kantátáját. /mti/

-52-

2032

2032

bb 77. felépült az ezer személyes új téli fürdő hévízen - sajtótájékoztató a hévízi állami gyógyfürdő kórházban

b vid-fm/tr szb la

1968 október 29.

az egészségügyi minisztérium és a hévízi állami gyógyfürdő-kórház képviselői kedden bemutatták a sajtó képviselőinek az új ezer személyes téli fürdőt. mint elmondották, a régi téli fürdő már kicsinek és korszerűtlennek bizonyult, s ezért 70 millió forintos költséggel modern téli fürdőt építettek. az épület a kórház pavilionsora mellett, a gyógyhely központjában kapott helyet. a közepben 63 méter mélységben 42 fokos kén-tartalmú forrást tártak fel, amelynek gyógyhatása megegyezik a tó kráteréből feltörő vizével.

az új fürdőépület egyik szárnyában 48 kádfürdőt helyeztek el, és a közepben rendezték be az elektroterápiás rendelőt is. jól felszerelt speciális hidroterápiás osztályt is létesítettek. ebben a részlegben elektromos-, szénsav- és végtagfürdő, valamint skót-tus áll a gyógyítás szolgálatában. a betegek liften és serpentinzerű folyosókon közelíthetik meg a különféle rendelőt, medencét. fotocella működteti a zuhanyzókat, ily módon senki sem léphet tusolás nélkül a medencébe. az új téli fürdőnek három medencéje van. közepén képezték ki a súlyfürdőt, a jártató medencét, mellette pedig két oldalt 38, illetve 36 fokos vizű medencében kurálthatják magukat a beutaltak.

a fürdő épületét az ugynevezett agresszív, korroziót elősegítő hévízi pára ellen különleges szigetelő anyaggal vonták be. az elektromos energiát 70 villanymotor szolgáltatja, a szellőzést pedig öt gépi egység látja el.

a sajtótájékoztatón az illetékesek elmondották, hogy hévíz üdülő- és lakótelepi fejlesztésére eddig már több mint 200 millió forintot költöttek. az új létesítmény - amely hazánk legmodernebb gyógyfürdője - lesz majd hévíz további fejlesztésének alapja. major béla, a balatoni intéző bizottság főtitkára a gyógyhelyi és az idegenforgalmi fejlődésről szólva többek között bejelentette, hogy hévíz üdülői és szállodai befogadó képessége a közeljövőben mintegy 600 hellyel bővül. /mti/

20.12/18

2032

2032

- 53 -

bb 78. ünnepség dorogon a komszomol évfordulója tiszteletére
1968. október 29.
vid-fm/fné-ju ká la

a dorogi fiatalok kedden ünnepséget rendeztek a komszomol megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére. a józsef atti la bányász művelődési házban tartott diszünnepségen ribánszki róbert a kisz központi bizottságának titkára méltatta az évforduló jelentőségét. /mti/

bb 79. komszomolisták a vihasarkai fiatalok jubileumi ünnepsége
1968. október 29.
vid-fm/mné-ju ká la

a komszomol fennállásának 50. évfordulója alkalmából ünnepségsorozatot rendeznek a vihasarok fiataljai. ebből az alkalomból kedden komszomol-delegáció érkezett békéscsabára. a vendégeket a kállai éva uttörőházban fogadták a város fiataljai, majd baráti beszélgetésen felelevenítették a szovjet ifjúsági szervezet félszázados történetét. a delegáció este a békéscsabai kulich gyula kisz vezetőképző táborban békés, csongrád és bács megyei kisz-vezetőkkel találkozott.

ugyancsak kedden komszomol-delegáció érkezett mezőberénybe. a község kisz-fiataljai a pamutfutó művek művelődési házában fogadták a szovjet vendégeket. /mti/

bb 80. időjárásjelentés
1968. október 29.
hné-ju la

a meteorológiai intézet jelentésként október 29-én, kedden este 19 órakor:
enyhe idő

bárható időjárás szerdán estig: felhőátvonulások, többfelé elsősorban az ország északnyugati felében eső. élénk, helyenként átmeneti leg erős délnyugati, nyugati szél.

várható legmagasabb hőmérséklet szerdán 13-18 fok között. /mti/

20.25/1-s
Lóci Zoltán

70 #

- 54 -

bb 81. csehszlovákia 50 éve
1968. október 29.
t fe/hné-ju la

fennállásának fél évszázados jubileumát ünnepli a csehszlovák szocialista köztársaság. az évforduló alkalmából kedden este kiállítás nyílt a csehszlovák kultúra rózsza ferenc ut-

cai kulturtermben. jozef papulaj igazgató üdvözlő szavai után alexander horváth, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének kulturális attaséja mondott ünnepi beszédet, amelyben a köztársaság öt évtizedes történelméről adott áttekintést. ezt tükrözi egyébként a tárlaton látható dokumentum-anyag: fényképek illusztrálják a történelmi események sorsdöntő mozzanatait az önálló köztársaság megalakulásától egészen napjainkig.

a megnyitó közönsége előtt ezt követően levetítették az „európa szívében”, című dokumentumfilmet. /mti/

bb 82. a török nagykövet fogadása
1968. október 29.
t sr/hné-ju la

veysel versan, a török köztársaság budapesti nagykövete, hazája nemzeti ünnepe alkalmából kedden este fogadást adott a városi ligeti gundel-étteremben.

a fogadáson megjelent dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, dr. korom Mihály igazságügyminiszter, dr. lévárdi ferenc nehézipari miniszter, puja frigyas a külügyminiszter első helyettese, dr. szalai béla és tordai jeno külkereskedelmi miniszterhelyettesek, dr. bogárn józsef a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, továbbá a politikai, a gazdasági a társadalmi és a kulturális élet több más ismert személyisége. ott volt a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mti/

Lóci Zoltán

-55-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fehérvári utca 5-7. Telefon: 159-480, 358-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1968. október 30.

bb 1. gáspár sándor beszéde

1968 október 30.

hi/j szb zs

a szerkesztőségek rendelkezésre bocsátjuk gáspár sándornak a parlamentben - a hazafias népfront és a szot emléknapján - a hangzó beszédét. keretet később adunk, az anyag elhangzásig embargós!

x x x

- a mai nap számunkra azért különös jelentőségű, mert munkaszabadsági keretben rendszerint a szocializmus történetének eseményeiről szoktunk megemlékezni, most azonban polgári forradalom évfordulóját ünnepeljük - mondotta bevezetőben, majd arról szólt, hogy az őszi 1918-as forradalom, az 1918. október 31-én győzedelmeskedett polgári demokratikus forradalom negyedszázadon át horthyék ellenforradalmi rágalomhadjáratának célpontja volt. tengernyi hazugságot hordtak össze ellene. a haza elvesztésével vádolták azokat, akik a nemzet javát háborúba küldték idegen érdekekért, akik a két világháború között európa egyik legreakciósabb hatalmát építették ki és a második világháborúban - ha lehet még szörnyűbb módon - megismélték régebbi bűneiket. de az 1918-as magyarországi forradalom végül is megtisztult emlékek lett és ma már nagyszerű tettként ragyog népünk előtt.

ezután az őszi 1918-as forradalom előzményeiről szólt. rámutatott: ha egy párt magyarországon tömegtámogatást, forradalmat akart, vagy akár csak reformokat óhajtott a xx. századbeli magyarországon, 1848 folytatójának kellett magát neveznie, habsburg-ellenesnek mutatkoznia, valamint a földbirtokreformot kellett ajánlania és keresnie kellett a tisztességes együttélés útját a nemzetiségekkel. ezt az utat választotta - őszintén - károlyi mihály pártja, jászai oszkar radikális pártnak nevezett értelmiségi csoportja, s programja egy részében a magyarországi szociáldemokrata párt is. ez volt az a három legális politikai erő, amely később a nemzeti tanácsot alkotta.

/Folyt.köv./

-1-

Lele

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 189-480, 359-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1968. október 31.

bb 1. magyar napok belgiumban

i sz/lk-ju ie la

1968. október 31.

a belgiumi malines város nova áruházában igen kelendősek, népszerűek a magyar iparcikkek, s ez adta az ötletet az áruház vezetőinek, hogy a magyar készítmények széles választékából rendezzenek bemutatót. a kiállítás az áruház művészeti galériájában kap helyet november 8-tól 23-ig. a helyszínen magyar étterem is működik majd, s a vendégeknek lakatos sándor és zenekara szolgáltatja a zenét.

a belgiumi magyar napok a fővárosban folytatódnak: november 25 és december 7 között, a brüsszeli hilton-szállóban a szálloda földszinti halljában az artex és a hungarocoop exportcikkeinek néhány jellegzetes mintadarabját állítja ki, az ibusz és a malév, háziasszonyai, fényképek segítségével és élő szóval tájékoztatják az érdeklődőket a magyar idegenforgalmi nevezetességekről. a szálló 27. emeletén magyar étterem működik majd. az étterem előtti hallt hőmezővásárlási paraszttorokkal rendezik be. a brüsszeli magyar napok eseményeihez filmvetítések, szakmai találkozók is csatlakoznak. /mti/

bb 2. tatarozzák a debreceni nagytemplomot

vid-cs/tné-ju ká la

1968. október 31.

a történelmi nevezetességű debreceni nagytemplomot, ahol 1849-ben kimondották a habsburg-ház trónfosztását - állványerdővel vették körül: az országos műemlékvédelmi felügyelőség és a református egyház 2.5 millió forintos beruházással közös tatarozásba kezdett. kicserélik a tetőt, a kornadt falakat részleteket, s újra festik a falakat. gondosan ügyelnek arra, hogy a híres műemléképület eredeti formájában maradjon. a tervek szerint több mint két esztendőig tart a nagytemplom tatarozása.

/mti/

le

--

-1-